

II. POROČILO

o uresničevanju Lokalne agende 21 v Mestni občini Velenje

ERICo Velenje, DP 4/04/12

POROČILO PROJEKTA

Naročnik: Mestna občina Velenje

Št. pogodbe: POG-0291/2012

Avtor: dr. Emil Šterbenk, l.r.

Sodelavca: Zoran Pavšek, prof. geog., soc., l.r.

Klemen Kotnik, univ. dipl. geog., l.r.

Vodja oddelka: dr. Emil Šterbenk, prof. geog., soc., l.r.

Direktor: mag. Marko Mavec, univ. dipl. inž. rud., l.r.

Izvajalec: ERICo Velenje, Inštitut za ekološke raziskave d.o.o.

Datum: 21. maj 2012

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	DP 4/04/12
KG	Lokalna agenda 21, okoljski pokrajinski viri, gospodarski pokrajinski viri, socialni pokrajinski viri, Mestna občina Velenje
AV	Šterbenk, Emil
KZ	3320 Velenje, SLO, Koroška 58
ZA	ERICo Velenje, Inštitut za ekološke raziskave d.o.o.
LI	2012
IN	Lokalna agenda 21 v Mestni občini Velenje
TD	Poročilo o uresničevanju Lokalne agende 21 v Mestni občini Velenje
OP	V, 87 s., 90 preg.
IJ	IJ
Jl	sl/en
AI	Mestna občina Velenje je leta 2004 med prvimi v Sloveniji sprejela Lokalno agendo 21 kot program sonaravnega in trajnostnega razvoja občine. Takrat zastavljene cilje in predlagane ukrepe smo prvič preverili leta 2008. Rezultati so bili predstavljeni v obliki preglednice, ki je bila zastavljena že ob sprejemu Lokalne agende v letu 2004. Leta 2012 smo ocenili dosežke druge faze LA 21 in ugotovili napredek na praktično vseh področjih. Po analizi trenutnega stanja, delavnici z zainteresirano javnostjo, ter pogovorih s predstavniki MOV in podjetij smo izdelali nov programski predlog za obdobje 2012/2016.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND	DP 4/04/12
CX	Local Agenda 21, environmental resources, economic resources, social resources, City Municipality Velenje
AU	Šterbenk, Emil
PP	3320 Velenje, SLO, Koroška 58
PB	ERICo Ltd., Ecological Research and Industrial Cooperation Institute
PY	2012
TI	
DT	Report on the implementation of Local Agenda 21 in Velenje City Municipality
NO	V, 87 p., 90 tab.
LA	SL
AL	sl/en
AI	The City Council of Velenje adopted the Local Agenda 21 as a programme of sustainable development among first municipalities in Slovenia in 2004. Realisation of proposed measures and aims was first evaluated in 2008. Results were shown in the form of data tables, in the same way as in the original document from 2004. Efficiency of the phase 2 of LA 21 was evaluated in 2012 and considerable progress on practically all fields was documented. After analysing of present situation, realised public workshop and consulting with representatives of municipality and enterprises a new program for the period 2012/2016 was elaborated.

1. UVOD

V Mestni občini Velenje (v nadaljevanju: MOV) so leta 2004 med prvimi v Sloveniji sprejeli Lokalno agendo 21. Program je bil izdelan na osnovi Poročila o stanju okolja (zbir in povzetek dotedanjih aktivnosti na področju varstva okolja v MOV), Nacionalnega programa varstva okolja (v nadaljevanju: NPVO), osnutkov občinskih razvojnih programov posameznih področij, Zakona o varstvu okolja, državnih in lokalnih predpisov, sodelovanja z zainteresirano javnostjo in sodelovanja s podjetji. Okoljskim (v ožjem pomenu besede) so bile dodane tudi gospodarske in socialne vsebine.

Prvo poročilo iz leta 2008 je pokazalo visoko stopnjo izpolnjenosti ciljev. Najpomembnejši dosežki na področju okolja so bili: zmanjševanje emisij v industriji, dograjena Centralna čistilna naprava Šaleške doline in izdelana prometna študija, V gospodarstvu je bilo ohranjeno število delovnih mest in pripravljene osnove za podjetniški inkubator. Pri družbenih dejavnostih smo beležili velik napredek na področju izobraževanja, kulture in športa, dograjen je bil varstveno delovni center Ježek, ter odpravljene ovire za dostopanje invalidov v javne zgradbe, razvoj športnih dejavnosti.

Pričujoče poročilo vsebuje seznam osnovnih ciljev iz leta 2004, analizo stanja konec leta 2011 (v preglednicah je tudi stanje ob koncu leta 2007) in predlog novih ciljev za naslednje obdobje.

Tudi poročilo za leto 2012 je pokazalo znaten napredek na okoljskem področju (gospodarjenje z odpadki, daljinsko hlajenje, izdelana študija Šaleška jezera- vodni vir in razvojni izziv). V gospodarstvu zaradi gospodarske krize beležimo zmanjšano število delovnih mest, vseeno ni upada števila gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov. Na področju prometa se je povečala pretočnost zaradi novih krožišč, zgradili so nova parkirišča (tudi dve parkirni hiši). Pri družbenih dejavnostih so uspešni novi izobraževalni programi, povečal se je obseg storitev za starejše občane, Velenje je (v sodelovanju s partnerskimi mesti) evropska prestolnica kulture 2012, širi se obseg mladinske kultura, obnovljeni sta bila Grilova domačija in vila Bianca, ter zgrajene nove učne poti.

LA 21 je proces, ki se ciklično nadaljuje. Fazi načrtovanja sledi izvedba oziroma uresničevanje zastavljenih ciljev. Vsaka štiri leta se oceni uspešnost agende in na tej podlagi se ponovno prilagodijo in/ali spremenijo cilji za naslednje obdobje. Nato sledi naslednji »krog« uresničevanja programa. Smisel agende je v njeni nenehni težnji po napredku usmerjenem v trajnostni razvoj, po stalnem izboljševanju okolja, gospodarstva in višanju kakovosti življenja. To poročilo je prerez uresničenega dela od konca leta 2007 do konca leta 2011. Na podlagi te analize so revidirani in na novo zastavljeni cilji za obdobje uresničevanja LA 21 Mestne občine Velenje od 2012 do 2016.

Uporabljene kratice:

MOV = Mestna občina Velenje

LA 21 = Lokalna agenda 21

MOP = Ministrstvo za okolje

MKGP = Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

AKTRP = Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja RS

ARSO = Agencija Republike Slovenije za okolje

DARS = Družba za avtoceste RS d.d.

ZRSVN = Zavod RS za varstvo narave

ZVKDS = Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

KGZS = Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

CČN = Centralna čistilna naprava

PUP = Podjetje za urejanje prostora d.d., Velenje

RCERO = Regionalni center za ravnanje z odpadki Celje

KP Velenje = Komunalno podjetje Velenje d.o.o.

PV = Premogovnik Velenje d.d.

GZ Sa-Ša = Gospodarska zbornica Savinjsko-Šaleške regije

OOZ = Območna obrtna zbornica Velenje

Sa-Ša ORA = Savinjsko-Šaleška območna razvojna agencija d.o.o.

ŠCV = Šolski center Velenje

MIC = Medpodjetniški izobraževalni center

AC = avtocesta

2. POVZETEK OSNOVNIH CILJEV LA 21 ZA MOV

V Uradnem vestniku MOV št. 6-2004 so za trajnostni razvoj posameznih pokrajinskih virov navedeni cilji in ukrepi za uresničitev le teh. V nadaljevanju jih povzemamo v skrajšani in strnjeni obliki.

2.1 OKOLJSKI POKRAJINSKI VIRI

2.1.1 ZRAK

Cilj:

I. Zmanjševanje onesnaževanja zraka iz vseh potencialnih virov onesnaževanja (promet, industrija, individualna kurišča, kmetijstvo).

Prednostni ukrepi:

Promet

- spodbujanje uporabe javnih prevoznih sredstev (subvencioniranje) → zmanjšanje intenzitete prometa;
- urejanje kolesarskih poti, pešpoti ipd.;
- ozaveščanje prebivalcev.

Industrija, individualna kurišča

- izdelava katastra onesnaževalcev → nadzor nad onesnaževalci ter javnost oz. transparentnost podatkov;
- daljinsko ogrevanje in plinifikacija.

Kmetijstvo

- izobraževanje kmetov;
- spodbujanje (subvencioniranje) ekološkega kmetovanja.

2.1.2 VODE

Cilji:

- I. Boljše izkoriščanje potenciala jezer in objezerskega prostora.
- II. Varovanje voda in (še) učinkovitejše čiščenje odpadnih voda.
- III. Zadostna količina kakovostne pitne vode.

Prednostni ukrepi:

- sonaravni prostorski načrt turistično rekreacijskega centra jezero;
- nadzor nad odvajanjem odpadnih komunalnih voda;
- izgradnja lokalnih čistilnih naprav na območjih, kjer priključitev na centralno čistilno napravo ni racionalna;
- sprotna sanacijska dela;
- povečana zaščita vodnih varstvenih pasov;
- podpora okoljsko prijaznemu kmetovanju;
- nadaljevanje in dopolnjevanje monitoringa;
- dopolnjevanje katastra onesnaževalcev;
- izvajanje »Sanacijskega programa vode«;
- posodabljanje vodovodnega omrežja;

- ozaveščanje prebivalcev → racionalna porabe pitne vode.

2.1.3 TLA

Cilji:

- I. Učinkovitejša rekultivacije zaradi premogovništva poškodovanega površja.
- II. Smotno načrtovanje rabe tal (sonaravno/trajnostna raba).
- III. Racionalnejša in bolj nadzorovana uporaba fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu.

Prednostni ukrepi:

- izdelava baze podatkov – GIS;
- dosleden nadzor nad posegi v prostor;
- sprejem »Sanacijskega programa za varstvo tal«;
- dosledno upoštevanje občinskih prostorskih aktov;
- ohranjanje kulturne krajine;
- omejitev novogradenj in širitve stavbnih na kmetijska in gozdna zemljišča;
- priprava programa ureditve zelenih in parkovnih površin;
- priprava oz. izdelava priporočil za uporabo fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu.

2.1.4 RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO

Cilji:

- I. Zaščita naravne dediščine – ohraniti čimveč naravnega prostora (zaščiteni območja).
- II. Čimveč zelenih površin v mestu.
- III. Dosledno upoštevanje konvencije o ohranjanju biotske pestrosti.
- IV. Vzgoja, ozaveščanje izobraževanje prebivalcev.

Prednostni ukrepi:

- programi za reševanje problemov na določenih področjih in ravnanje v skladu z njimi;
- priprava programa za zaščito naravnih vrednot;
- priprava programa za ohranjanje biotske in krajinske pestrosti;
- priprava programa za izvedbo sonaravne turistične in rekreacijske dejavnosti;
- program ureditve zelenih in parkovnih površin;
- ozaveščanje prebivalcev glede ravnanja z divjimi in domačimi živalmi.

2.1.5 ČLOVEK

Cilji:

- I. Prijaznejše, varnejše bivalno okolje – zmanjšanje stopenj vandalizma in kriminala).
- II. Večja okoljska ozaveščenost prebivalcev (vseh starostnih skupin).

Prednostni ukrepi:

- povečanje obsega preventivnih dejavnosti (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje ipd.);

2.1.6 BIOTOP

Cilj:

- I. Ohranjanje primarnih in sekundarnih biotopov, izboljšanje kakovosti naravnih virov, zagotovitev pogojev za biotsko pestrost

Prednostni ukrepi:

- ozaveščanje prebivalcev;
- sodelovanje in usklajeno delovanje z najrazličnejšimi posamezniki in institucijami (kmetje, gozdarji, Zavod za naravno dediščino ...) ter upoštevanje predpisov s tega področja;
- popis ter analiza habitatov in inventarizacija naravnih okoljskih virov;
- nadzor nad nelegalnimi posegi.

2.1.7 ODPADKI

Cilji:

- I. Vzpostavitev celovitega sistema za ravnanje z odpadki (ravnanje z različnimi vrstami odpadkov, ločeno zbiranje ...)
- II. Sanacija divjih odlagališč.

Prednostni ukrepi:

- ozaveščanje preko medijev, v vrtcih, šolah ... - zajeti je potrebno čim širši krog ljudi;
- spodbujanje ločenega zbiranja odpadkov;
- identifikacija in sprotna sanacija divjih odlagališč.

2.1.8 HRUP

Cilj:

- I. Zmanjšanje hrupa v mestu (problematika povezana z različnimi viri hrupa).

Prednostni ukrepi:

- ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev;
- ustrezno oglaševanje prireditve;
- postavitev, redno ažuriranje katastra virov hrupa;
- večji nadzor na »problematičnih« območjih.

2.1.9 RADIOAKTIVNOST

Cilj:

- I. Proti odlagališču radioaktivnih odpadkov v Šaleški dolini.

Prednostni ukrepi:

- ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev.

2.2 GOSPODARSKI POKRAJINSKI VIRI

2.2.1 GOSPODARSTVO IN MALO GOSPODARSTVO

Cilji:

- I. Ustvarjanje pogojev za razvoj gospodarstva (predvsem malega gospodarstva).
- II. Izobražene kadre zadržati v Šaleški dolini (vzgoja lastnega kadra).

Prednostni ukrepi:

- zagotovitev ugodnih prostorskih pogojev za razvoj malega gospodarstva;
- programi (izobraževalni, ozaveščevalni) – vključevanje gospodarstva v pripravo in izvedbo programov;
- boljša diferenciacija, večja ponudba delovnih mest;

- podpora razvojnim in trajnostno naravnanim podjetjem.

2.2.2 KMETIJSTVO

Cilji:

I. Razvoj kmetijstva v skladu z realnimi – možnostmi; Poudarek na ekološkem kmetovanju, kmečkem turizmu ipd.

Prednostni ukrepi:

- priprava programa razvoja kmetijske dejavnosti in aktivnejše vključevanje kmetijstva v programe EU.

2.2.3 ZAPOSLOTVENA STRUKTURA

Cilji:

I. Znižanje stopnje brezposelnosti.

II. Preprečevanje dela na črno.

III. Večja diferenciacija delovnih mest (raznolikost kadrov) ter delovna mesta.

Prednostni ukrepi:

- programe izobraževanja (v kolikor je to mogoče in kolikor je mogoče) prilagoditi potrebam gospodarstva v občini;
- ohranitev javnih del;
- priprava programov zaposlovanja v občini;
- upoštevanje zakona o delovnih razmerjih;
- nadaljevanje projekta »Velenje – E mesto«.

2.2.4 IZOBRAZBENA STRUKTURA

Cilji:

I. Zvišanje nivoja znanja in splošne razgledanosti.

II. Večanje kvalitete in kvantitete izobraževalnih programov ter zagotavljanje prostorov za učinkovito in nemoteno izvajanje le teh.

III. Profesionalno kadrovanje.

IV. Stalno izobraževanje zaposlenih (interes delodajalcev).

Prednostni ukrepi:

- sodelovanje med občino in lokalnim gospodarstvom (ponudba dela, povpraševanje po kadrih).

2.2.5 UREJANJE PROSTORA

Cilji:

I. Urejanje mestnega in primestnega prostora (okolica jezer, infrastruktura na podeželju, promet – preusmeritve).

Prednostni ukrepi:

- priprava prostorskih in drugih načrtov (po posameznih področjih) za ureditev problematike;
- strokovnost pri sprejemanju odločitev mora prevladati nad političnimi vzgibi.

2.2.6 PROMET

Cilji:

- I. Intenzivno sodelovanje pri pogovorih v zvezi s traso oz. umestitvijo hitre ceste na tem območju.
- II. Zmanjšanje intenzitete prometa skozi mesto.
- III. Zagotoviti dovolj parkirnih mest v centru mesta.

Prednostni ukrepi:

- priprava strategije razvoja osebnega in javnega cestnega in kolesarskega omrežja – poudarek na prometni razbremenitvi centra mesta;
- vzpodbujanje uporabe javnih prevoznih sredstev – vzpostavitev javnega potniškega omrežja;
- izgradnja parkirnih mest (mogoče tudi parkirne hiše);
- gradnja, povezovanje, vzdrževanje kolesarski stez, pešpoti ...;
- sprotno obnavljanje občinskih cest.

2.2.7 KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Cilji:

- I. Urejena komunalna infrastruktura tako v mestu kot primestnih območjih.
- II. Izgradnja malih čistilnih naprav - tam kjer priključitev na CČN v Šoštanju ni racionalna.
- III. Večja skrb za čistočo na javnih prireditvah (posebej na prostem).

Prednostni ukrepi:

- izgradnja, vzdrževanje in posodabljanje komunalne infrastrukture skladno s sprejetimi načrti oz. programi – po potrebi pripraviti in sprejeti nove;
- dopolnitev »Odloka o javnem redu in miru« in sicer tistega dela, ki se nanaša na javne prireditve.

2.2.8 KOMUNIKACIJE

Cilji:

- I. Čim večja dostopnost informacij (prek različnih medijev).
- II. Internet v vsak dom.

Prednostni ukrepi:

- uresničevanje že zastavljenega programa »Velenje – E mesto«;
- »elektronsko opismenjevanje«.

2.2.9 TURIZEM IN REKREACIJA

Cilji:

- I. Promocija Velenja, večja prepoznavnost območja.
- II. Izgradnja, vzdrževanje, posodabljanje turistične in rekreacijske infrastrukture.
- III. Aktivno »vključevanje« naravne in kulturne dediščine v vsakodnevno življenje prebivalcev.

Prednostni ukrepi:

- priprava promocijskih gradiv – z namenom večje prepoznavnosti območja;
- pregled stanja in po potrebi priprava načrta za obnovo turistično rekreacijskih objektov;

- priprava in organizacija promocijskih prireditev – z namenom večje prepoznavnosti območja.

2.3 SOCIALNI POKRAJINSKI VIRI

2.3.1 STAROSTNA SESTAVA

Cilji:

- I. Skrb za starejše občane – kakovost življenja.
- II. Blaženje medgeneracijskih razkorakov.

Prednostni ukrepi:

- podpora različnim prostovoljnim dejavnostim (Hospic, Sonček ...);
- podpora dejavnostim univerze za III. življenjsko obdobje;
- izgradnja domov za starejše občane;
- ozaveščanje, izobraževalni programi (vrtci, šole,).

2.3.2 VZGOJA

Cilji:

- I. Vzpostavitev celovitega sistema vzgoje (družina – vrtci – šole)

Prednostni ukrepi:

- izobraževalni programi – pomembno je sodelovanje na relaciji starši, vzgojno-izobraževalne ustanove – zdravstvene ustanove in še kdo.

2.3.3 IZOBRAŽEVANJE

Cilji:

- I. Večja razgledanost in funkcionalna pismenost.
- II. Promocija neformalnih oblik izobraževanja.

Prednostni ukrepi:

- popestritev obstoječih formalnih izobraževalnih programov;
- večja podpora pedagoškim delavcem (finančna, prostorska ...) bodisi pri izvajanju formalnih ali neformalnih oblik izobraževanja.

2.3.4 MIGRACIJE

Cilji:

- I. Zagotovitev pogojev, da bo predvsem mlad izobražen kader ostal »doma« (ne samo zaposlitveni pogoji ampak tudi pogoji povezani s kakovostjo bivanja).
- II. Ohranjanje podeželja.

Prednostni ukrepi:

- pripraviti programe izobraževanja in zaposlovanja, ki bodo prilagojeni potrebam lokalnih gospodarskih subjektov – sodelovanje med izobraževalno in gospodarsko sfero;

- razvoj dejavnosti – spodbujanje zaposlovanja na podeželju.

2.3.5 NARODNOST

Cilji:

I. Sprejemanje in spoštovanje narodnostne ter kulturne raznolikosti.

Prednostni ukrepi:

- programi (tudi v okviru predšolskih in šolskih vsebin) ki poudarjajo spoštovanje materinega jezika ter hkrati upoštevanje in strpnost do kakršnekoli drugačnosti.

2.3.6 ZDRAVSTVO

Cilji:

I. Preventivna dejavnost na številnih področjih (npr. različne vrste odvisnosti)

Prednostni ukrepi:

- izobraževalni, ozaveščevalni programi za vse starostne skupine prebivalcev;
- promocija zdravega načina življenja (dovolj gibanja, zdravo prehranjevanje ...).

2.3.7 SOCIALA

Cilji:

I. Sprotno reševanje (preventiva in kurativa) problemov povezanih z brezposelnostjo, nizkimi dohodki ipd. ter problemov oseb s posebnimi potrebami.

Prednostni ukrepi:

- pregledno dodeljevanje socialne pomoči;
- izobraževalni in ozaveščevalni programi;
- podpora dejavnostim za občane s posebnimi potrebami;
- zagotovitev boljšega dostopa do nekaterih objektov za invalide.

2.3.8 KULTURA

Cilji:

I. Izgradnja nove, vzdrževanje obstoječe »kulturne« infrastrukturo.

II. Novi in večja raznolikost kulturnih programov.

Prednostni ukrepi:

- priprava programov z določitvijo prioritet reševanja najbolj perečih problemov s področja kulture ter viri (vsebinski, finančni) za njihovo reševanje.

2.3.9 NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Cilji:

I. Ohranjanje, obnavljanje, vzdrževanje elementov naravne in kulturne dediščine.

II. Sprotno urejanje ugrezninskega območja.

III. Ohranjanje ljudskih običajev.

Prednostni ukrepi:

- ravnanje skladno s smernicami Zavoda za naravno in kulturno dediščino;
- popis habitatov in inventarizacija naravnega okolja;

- priprava dokumentov za razglasitev krajinskih parkov in naravnih kvalitete;
- ozaveščanje prebivalcev.

2.3.10 ŠPORT

Cilji:

- Povezava športne z drugimi dejavnostmi (npr. turizmom).
- Povečati odstotek športno aktivnih prebivalcev.
- Športu zagotoviti večji delež občinskih proračunskih sredstev.

Prednostni ukrepi:

- strategija razvoja športne dejavnosti (skupaj z drugimi dejavnostmi npr. turizmom);
- sprejem novih meril in kriterijev za sofinanciranje programov športa.

2.4 PREGLED CILJEV LA 21 MOV (1. faza – 2004)

Preglednica 1: Zrak

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	povečana prometna dejavnost povzroča onesnaževanje zraka	izboljšanja kakovosti zraka v mestu in primestnih naseljih	• pripraviti program zmanjševanja prometa in povečati nadzor prometa v mestu • ureditev omrežja kolesarskih stez in urejenih pešpoti • subvencionirati javni potniški promet • vzpostavitev ustreznega imisijskega nadzora za ugotavljanje vplivov prometa • vzgoja in ozaveščanje prebivalcev za zmanjšanje emisij iz prometa	MOV TIC Velenje TD Vinska Gora ERICo
2.	• dograditi čistilne naprave (filtre) na proizvodnih objektih (ind., obrtnih in energetskih) • emisije iz individualnih kurišč • emisije skladiščenih energetskih surovin, npr. deponija premoga	• ugotoviti dejansko stanje onesnaževanja iz posameznih stacionarnih virov • zmanjšati emisije iz individualnih kurišč	• vzpostavitev ustreznega imisijskega nadzora v Šaleški dolini za vse onesnaževalce • izdelati kataster vseh onesnaževalcev • nadaljevanje programa daljinskega ogrevanja in plinifikacije občine • zagotoviti javnost podatkov	MOV onesnaževalci Komunalno podjetje Velenje
3.	vpliv kmetijstva (škropiva)	zmanjšati porabo kemičnih sredstev in povečati uporabo manj škodljivih načinov kmetovanja	• programi za spodbujanje ekol. kmetijstva (biovrtnarjenje) • svetovanje in izobraževanje zaposlenih v kmetijski dejavnosti (predavanja, zgibanke, okrogle mize)	MOV MKGP
4.	vpliv plinastih onesnažil na gozdove	izboljševati in ohraniti stanje gozdnih sestojev, da bodo čim manj ranljivi	• Odlok o zaščiti primestnih zaščitnih gozdov in ostalih gozdnih površin (ravnanje z gozdovi) • zmanjševanje vseh emisij v zrak	

Preglednica 2: Vode

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	neizkoriščen je vodni potencial jezer (turizem, rekreacija)	ureditev in raba obstoječega objezerskega prostora z upoštevanjem varstva narave	sonaravni prostorski načrt tur.-rekreativnega centra ob jezerih – najširše območje jezer (priprava in izvedba)	MOV TRC Jezero
2.	dograditi centralno in lokalne čistilne naprave	dokončno očiščenje odpadnih voda	- dograditev in sanacija netesne kanalizacije - urediti in nadzorovati načine odvajanja odpadnih komunalnih vod, kjer ni mogoča racionalna priključitev na ČN (razpršena gradnja) - izgradnja lokalnih ČN, kjer ni racionalna priključitev na CČN Šaleške doline - upoštevati prostorski plan MOV	MOV Komunalno podjetje Velenje
				Komunalno podjetje Velenje
				MOV
				MOV
3.	onesnaženje zaradi ind., obrtne in kmet. dejavnosti	varovanje voda	- upoštevati in še bolj zaščititi varstvene pasove obstoječih in potencialnih virov pitne vode - podpora za okolju prijazne kmetovalce na območju vodovarstvenih pasov	Komunalno podjetje Velenje
4.	neprimeren odnos do pitne vode	zagotoviti dovolj kakovostne pitne vode za vse občane	- urediti strožje varovanje vodnih virov in dodatno ozavešiti ljudi o zmanjšanju porabe pitne vode - zagotoviti pitno vodo in izboljšati kakovost površinskih voda - preprečiti izgube pitne vode iz sistema - zamenjava neustreznih (azbestnih) cevi - zmanjšati uporabo pitne vode za tehnološke namene	Komunalno podjetje Velenje
5.	urejanje in vzdrževanje vodotokov	ohranitev in izboljšanje vodotokov	- dosleden nadzor vodnih virov in vodotokov (onesnaževalcev/ind. iztokov) ter sanacija, kjer je potrebno - upoštevanje državnih in lokalnih predpisov (Sanacijski program za vode) - stalno dopolnjevanje katastra onesnaževalcev - nadaljevanje in dopolnitev monitoringa kakovosti voda v Šaleški d. (vsi vodotoki in jezera)	ERICo onesnaževalci MOV

Preglednica 3: Tla

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	poškodbe površja (ugrezanje, usadi)	ponovna uporaba teh površin	popis in izdelava baze podatkov (GIS)	Premogovnik Velenje
			dosledni nadzor posegov v prostor	
			dokončno (strokovno) izvedena sanacija tal	

			izdelati in sprejeti Sanacijski program za varstvo tal	MOV
2.	načrtovanje rabe tal	sonaravno/ trajnostna usklajena raba tal	slediti sonaravnim/trajnostnim smernicam v veljavnih občinskih prostorskih aktih – ohranjati kulturno krajino, omejitev novogradenj na obstoječa kmetijska in gozdna zemljišča, omejiti širitev stavbnih zemljišč na najboljša kmet. in gozdna zemljišča	MOP MOV
3.	nenadzorovana uporaba škropiv in gnojil	manjša in strokovno utemeljena uporaba	izdelati priporočila za kmetovanje	MKGP
4.	ureditev parkovnih površin	več urejenih parkovnih in zelenih površin, namenjenih sprostitvi ter urejena okolica objektov	pripraviti ter izvesti program ureditve zelenih in parkovnih površin	PUP d.d.

Preglednica 4: Rastlinstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	zaščita ogroženih rastlin in znamenitosti	zaščiten in ohranjen naravna dediščina	pripraviti program zaščite naravnih vrednot in naravnih znamenitosti občine	
2.	možnost zmerne in mehke rekreacije v gozdu	urejene rekreativne površine (mehka rekreacija) v gozdovih in neposred. bližini mest	izdelati program za izvedbo sonaravne tur. in rekreativne dejavnosti	Zavod za gozdove TD Vinska Gora Planinski društvi Velenje in Vinska Gora
3.	zeleno površino v mestu in primestju	čimveč zelenih površin v mestu	pripraviti program ureditve zelenih in parkovnih površin	PUP d.d.
4.	spodbujati pestrost vrst	dosledno slediti konvenciji o ohranjanju biotske pestrosti	izdelati program ohranjanja biotske (in krajinske) pestrosti v občini	Zavod za varstvo narave OE Celje

Preglednica 5: Živalstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	zaščititi ogrožene živalske vrste in ohranjati biotsko pestrost	ohraniti čimveč prostora v sonaravni obliki (zaščiten območja)	pripraviti program zaščite nar. vrednot in znamenitosti (po predhodni inventarizaciji stanja)	
2.	skrb za ustrezne življenjske pogoje ptic v mestu	čimveč različnih vrst ptic v mestu	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini	
3.	spodbujati društva, ki se ukvarjajo z različnimi živalskimi vrstami (ribiči, lovci, ipd.)	vzgoja prebivalstva na temo varovanja okolja in aktivna vključitev društev	pripraviti program za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja (favna, flora, odpadki ipd.)	
4.	nadzorovano spodbujati avtohtone živali v vodi	ohranjena biotska pestrost	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini	

5.	neprimeren odnos do živali	čimveč oblik izobraževanja s strani različnih društev	ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti glede ravnanja z divjimi in domačimi živalmi (kultura sprehajanja občanov z domačimi živalmi, ravnanje z živalskimi iztrebki v mestu, zavetišča za domače in divje živali, hoteli za domače živali, ipd.)	Društvo za pomoč živalim Poživ Velenje
----	----------------------------	---	---	--

Preglednica 6: Človek

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	okoljsko nevzgojen in neizobražen	večja okoljska ozaveščenost vseh generacij pri odnosu do narave, sočloveka ter za zdravo življenje	programi za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja: favna, flora, odpadki (Eko-šole, učne poti, zgibanke, izobraževanje učiteljev ipd.)	šole ERICo
2.	vandalizem in kriminal kot gmotna in psihična obremenitev družbe	znižati št. kriminalnih dejanj in pojavov vandalizma: Velenje – varno mesto	- povečan nadzor na javnih mestih - preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija MOV –Sosvet za izboljšanje varnosti občanov
3.	pojavnajo se različne vrste odvisnosti	mesto brez drog in drugih oblik odvisnosti	- povečan nadzor na javnih mestih - preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija MOV –Sosvet za izboljšanje varnosti občanov
4.	okrepiti obveščanje javnosti na področju ekologije	večja obveščenost občanov o stanju okolja (dostop do okoljskih podatkov)	pripraviti programe za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja – stanje okoljskih virov, lokalni mediji, seminarji ipd.	ERICo MOV društva
5.	škodljivost »divjih« posegov v okolje	sonaravna in trajnostna namenska raba prostora	- popis in analiza (zakonsko) neustreznih posegov v prostor - dosledno ukrepanje glede »črnih« gradenj - slediti sonaravnim/trajnostnim usmeritvam prostorskega plana občine in prostorske zakonodaje	MOP MOV MOP - Inšpektorat MOP MOV

Preglednica 7: Biotop

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	poostreitev lokalnih okoljskih kriterijev, npr. ohranjanje kakovosti vode reke Pake in pritokov	Izboljšana kakovost naravnih virov, npr. vodotokov	popis ter analiza habitatov in inventarizacija naravnih okoljskih virov	MOV
			uskladitev normativov glede na strokovno mnenje na občinski ravni	
2.	obnavljanje naravnemu podobnega stanja biotopov	popolna sanacija stanja biotopov, ohranitev in obnova biotske pestrosti, npr. mokrišč	slediti predpisom in zahtevam okoljskih dokumentov (občinskih, NPVO, evropske direktive) ob upoštevanju rezultatov analize stanja biotopov	MOP MOV
			strokovno nadzorovani posegi	MOV
			spodbujati ekol. kmetijstvo	MKGP MOV

3.	načrtovanje posegov	ohranjanje primarnih in pomembnih sekundarno nastalih biotopov	nadzor nad nelegalnimi posegi (npr. izkoriščanje mineralnih surovin)	MOP – Inšpektorat MOV
			slediti usmeritvam prostorskega plana občine in prostorske zakonodaje	MOV MOP - Inšpektorat
			sodelovanje kmetovalcev s kmetijsko svetovalno službo	KGZS Šoštanj
			sodelovanje lastnikov gozdov z gozdarsko službo	Zavod za gozdove KE Šoštanj
			sodelovanje z Zavodom za naravno dediščino v zvezi z ohranjanjem biotopov	MOV – Urad za urejanje prostora
4.	celovito vzdrževanje mestnih zelenih površin	Zeleno Velenje: vzdrževanje, obnavljanje in širjenje zelenih površin (ozelenitev betonskih naselij)	(skladno z zakoni) pripraviti program ureditve zelenih in parkovnih površin – vzdrževanje drevesnih in grmovnih vrst	PUP
			dokončna ureditev Sončnega parka	
5.	spodbujati biotsko pestrost	zagotoviti pogoje za biotsko pestro okolje (rastl. in živalskih vrst ter habitatov)	program ohranjanja biotske pestrosti v občini	Zavod za varstvo narave OE Celje
			ozaveščanje in svetovanje kmetovalcev o pomenu naravne raznovrstnosti, ohranjanju avtohtonih vrst, ipd.	KGZS Šoštanj
			varovanje gozdnih robov	lastniki zemljišč

Preglednica 8: Odpadki

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	neurejena (divja) odlagališča	odpraviti neurejena (divja) odlagališča	- ozaveščanje prebivalcev (zloženke, TV oddaje, časopis, radio) - sredstva za sanacijo neurejenih odlagališč, poostreitev nadzora nad povzročitelji	MOV, KS-i, društva
2.	odlagališče gradbenih odpadkov	vzpostavitev sistema za ravnanje z gradbenimi odpadki	zagotovitev lokacije in izvedba odlagališča gradbenih odpadkov	Ministrstvo za okolje in prostor RS, inšpektorat za okolje in prostor UE Velenje, koncesionari
3.	nevarni odpadki	vzpostavitev sistema za ravnanje z odpadki	dosledno izvajanje novih pravilnikov o ravnanju in odlaganju nevarnih odpadkov (ločevanje, zbiranje, sortiranje)	MOV, koncesionari

			• ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	MOV, PUP Saubermacher d.o.o., ERICo d.o.o.
4.	ločeno zbiranje odpadkov na izvoru in predelava	zmanjšati količino odpadkov za odlaganje na izvoru in čimveč odpadkov reciklirati	• doslednost pri ločenem zbiranju odpadkov • izgradnja recikliranega centra za odpadke • ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	MOV, PUP Saubermacher d.o.o. MO Celje in 23 občin Savinjske statistične regije RCERO, MOV, Erico d.o.o., društva, KS-ji
5.	javno odlagališče	vzpostavitev sistema za ravnanje z odpadki, skladno z zakonskimi predpisi	• omogočiti javnosti bolj dostopno odlagališče • ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	PUP Saubermacher d.o.o. MOV, Erico d.o.o., društva, KS-ji

Preglednica 9: Hrup

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	petarde	dosledno spoštovanje zakonskih predpisov	• poostri nadzor javnega reda in miru • ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov
2.	večerne mestne prireditve (občasno), lokali	• spodbujanje organiziranih in nadzorovanih mestnih prireditev ter ustvarjalne kulture mladih • upoštevanje obratovalnega časa lokalov	• ustrezno oglaševanje • pritegniti prebivalce k sodelovanju • poostri nadzor javnega reda in miru	organizatorji prireditev, Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov
3.	promet	zmanjšanje hrupa zaradi prometa	• ugotoviti vire hrupa (kataster) • opravljanje rednih meritev (monitoring) hrupa • nadzor peš con in parkov • izdaja ustreznih odlokov	MOV

Preglednica 10: Radioaktivnost

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	prepoved izgradnje odlagališča radioakt. odpadkov	zagovarjamo stališče proti izgradnji odlagališča za nizko, srednje in visoko radioakt. odpadke v občini in širše	• izdelati energetski program lokalne skupnosti	MOV
2.	nasprotovanje rabi jedrske energije	pridobivanje elektr. energije v Šaleški d. iz obnovljivih virov, vendar ne z uporabo jedrske energije	• izdelati energetski program lokalne skupnosti	MOV
3.	izobraževanje ljudi in sprotno ter korektno obveščanje o meritvah	izobraževanje in obveščanje javnosti o meritvah in rezultatih meritev radioakt. sevanja v okolju	• programi za ozaveščanje prebivalcev lok. skupnosti za različna področja (stanje okoljskih virov)	

4.	uporaba radioakt. virov v zdravstvu	potrebno je povečati obveščenost zdr. zavarovancev o nevarnosti preiskav v zvezi z radioakt. viri	• ovrednotiti zdr. stanje preb. v občini	Zavod za zdravstveno varstvo Celje
			• programi za ozaveščanje preb. lokalne skupnosti za različna področja (zdravo življenje, prehrana, zgodnje odkrivanje bolezni ipd.)	Zdravstveni dom Velenje – Referat za zdrav. vzgojo

Preglednica 11: Gospodarstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	veliki vplivi izkopavanja premoga na okolje	izkoriščanje pridobljenega znanja za nadaljnji razvoj in popolna sanacija naravnega okolja	• spodbujati izobraževalne programe s področja varovanja okolja in odpravljanja okoljskih škod • nadaljevati s sanacijskimi ukrepi na vseh ravneh (varstvo zraka, vode)	ERICo Eko-šole ostale šole MOV ERICo
2.	premajhno koriščenje gosp. in obrtne zbornice, drugih institucij	zagotoviti vidnejšo vlogo GZ in OZ pri oblikovanju lokalne in reg. politike in razvoja	• predstaviti javnosti in potencialnim uporabnikom vlogo in pomen Gospodarske zbornice in Obrtne zbornice	MOV
3.	prevladovanje premogovništva in elektro. ind.	spodbujanje rasti malega gospodarstva	• programi za razvoj malega gospod. (podjetniški inkubatorji) • omogočiti (prostorsko) razvoj malega gospod.	MOV Območna obrtna zbornica Velenje Sa-Ša gospodarska zbornica ostali partnerji
4.	spodbujanje (tudi finančno) uspešnih podjetij in posameznikov	Velenje – mesto uspešnih podjetij	• programi za razvoj in uspešno delovanje gospodarstva • podpora projektom, ki doprinašajo k sonar./ trajnostnem razvoju občine	MOV Savinjsko-Šaleška območna razvojna agencija d.o.o. Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica
5.	pomanjkanje delovnih mest	širok izbor kadrov	• pobude občine in vseh gospod. subjektov pri oblikovanju drž. izobraž. programov za popestritev izobraž. ustanov in programov v občini	ŠCV
6.	odhajanje izobraž. kadrov	pravočasna usmeritev (že v OŠ); vzgojiti lasten kader	• ponuditi delovna mesta in primerne pogoje bivanja, ki bodo zadržala primanjkljaj kadrov	

Preglednica 12: Malo gospodarstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	ni dolgoročne politike za razvoj malega gospod. (MG)	nadaljnje razvijanje sodelovanja MG in ostalih gospod. dejavnosti ter zadrževanja kapitala	- pobude iz občinske strani (tj. prilagojene razvoju občine) - programi za razvoj in uspešno delovanje malega gospod. (podjetniški inkubatorji) - podpora skupnim nastopom na tujih trgih - okoljsko svetovanje in ozaveščanje podjetnikov	Območna razvojna agencija Sa-Ša regije MOV Obrtna zbornica Slovenije
2.	administr. oteževanje razvoja	poenostavljeno izpolnjevanje pogojev in pridobivanje dovoljenj	spodbujanje (tudi finančno) uspešnih podjetij in posameznikov	Obrtna zbornica Slovenije
3.	premalo spodbujanja tradic. obrti	- obuditev in trženje tradic. obrti - prilagoditi zahteve in davke vrsti ter velikosti dejavnosti - nuditi lokacije po primernih cenah	- programi za razvoj in uspešno delovanje malega gospod. - spodbujanje (tudi finančno) uspešnih podjetij in posameznikov	Obrtna zbornica Slovenije Območna obrtna zbornica Velenje
4.	neprimernost delovnih pogojev v nekaterih obratih	dobri delovni pogoji	dosledno izpolnjevanje Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o varstvu pri delu	Inšpektorat RS za delo
5.	finančna nedisciplina VIP politika zaposlovanja delo na črno/sivo	- podjetnikom vzgojiti zavest dobrega gospodarja - bolje izkoriščati finančno svetovanje gospod. in obrtne zbornice	uvesti strožji nadzor nad delodajalci in delojemalci	Inšpektorat RS za delo Gospodarska zbornica Sa-Ša Območna obrtna zbornica Velenje

Preglednica 13: Kmetijstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	kmečki turizem	povečanje št. kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom (dop. dejavnost mešanih kmečkih gospodinjstev oz. manjših kmetij)	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MKGP AKTRP MOV
2.	omejena finančna sredstva	1 % proračunskih sredstev za kmetijstvo	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV
3.	ekol. kmetovanje in kmečka tržnica	več ecol. kmetij	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini: podpirati integrirano varstvo rastl. in ecol. kmetijstvo	MKGP SA-ŠA ORA MOV
4.	vključevanje v programe EU	aktivnejše vključevanje kmet. v programe EU	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV

Preglednica 14: Zaposlitvena struktura

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	javna dela	znižati stopnjo brezposelnih	• ohranitev javnih del oz. uvedba podobnih možnosti izvajanja družb. dejavnosti (pripraviti program zaposlovanja v občini)	Zavod RS za zaposlovanje
2.	slaba kontrola dela na črno	preprečevanja dela na črno	• uvesti strožji nadzor nad delodajalci in delojemalci	Tržni inšpektorat RS
3.	premajhen izbor poklicev	zagotavljanje pestrejšje ponudbe kadrov	• pripraviti program zaposlovanja v občini • popestriti oz. povečati ponudbo izobraževalnih ustanov	Zavod RS za zaposlovanje MOV
4.	pomanjkanje novih delovnih mest	• ustvarjanje novih delovnih mest • iskanje alternativnih programov zaposlitve	• program izobraževanja prilagoditi potrebam gospodarstva in malega gospodarstva v občini	ŠCV
5.	delovni čas	uskladitev in skrajšanje delovnega časa ter uvajanje dela na domu	• dosledno izpolnjevanje Zakona o delovnih razmerjih • intenzivno nadaljevati projekt »Velenje-E mesto«	Inšpektorat za delo, dom in družino MOV

Preglednica 15: Izobrazbena struktura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	funkcionalno znanje in duhovna rast	zvišanje nivoja znanja in splošne razgledanosti	dopolniti izobraževalne programe	Zavod RS za zaposlovanje
2.	premalo upoštevanje usposobljenosti pri zaposlovanju	profesionalno kadrovanje	doslednost pri upoštevanju razpisnih pogojev brez vmešavanja politike in drugih interesov	delodajalci
3.	izobraževanje ob delu	permanentno izobraževanje zaposlenih	ozaveščanje delodajalcev za dodatno izobraževanje kadrov	Zavod RS za zaposlovanje Ljudska univerza Velenje
4.	uskladitev načrtov gospodarstva in družb. dejavnosti z izobraž. institucijami	uskladitev ponudbe in povpraševanja po kadrih	pobude s strani občine in vseh gosp. subjektov občine pri oblikovanju drž. izobraž. programov, ter povečati obseg štipendiranja šolanja na vseh ravneh	Šolski center Velenje Zavod RS za zaposlovanje delodajalci
5.	ponudba šolskega centra	dograjevanje izobraževalnih programov ter prostorske rešitve zanje	pobude s strani občine in vseh gospod. subjektov občine pri oblikovanju drž. izobraž. programov ter povečati obseg štipendiranja šolanja na vseh ravneh	Šolski center Velenje

Preglednica 16: Urejanje prostora

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	nedokončana ureditev okolice jezer	urejena okolica jezer	v občinski prostorski plan vključiti so-naravno načrtovano rabo pojezerskega območja (upoštevati povpraševanje potencialnih uporabnikov površin, ohranjanje naravne in kult. pokrajine..) upoštevati strokovne in ne politične odločitve	MOV – Urad za urejanje prostora

2.	zapleti pri postopkih za pridobitev dovoljenj pri gradnji	skrajšanje in poenostavitev postopkov pridobivanja ustreznih dovoljenj	dopolniti in spremeniti Zakon o graditvi objektov in Zakon o urejanju prostora	Državni zbor RS
3.	nepopolno infrastrukturno omrežje izven občinskega središča	urejena infrastruktura na podeželju	pripraviti prostorske načrte za dokončno infrastrukturno ureditev primestnih predelov in podeželja občine	MOV
4.	obvoznica	speljati promet izven mestnega centra	pripraviti načrte in strokovne podlage za prometno razbremenitev centra Velenje in izvesti vse aktivnosti za boljšo povezavo Šaleške d. z avtocestno mrežo RS in s Koroško regijo (do Avstrije)	MOV
5.	premalo nadzora	varnost občanov	dežurni policisti v centru in redni odhodi	Policija MOV

Preglednica 17: Promet

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	povezati Koroško regijo in Šaleško d. na slo. avtocestni križ	izgradnja moderne povezave	- pripraviti strategijo razvoja osebnega in javnega cestnega ter kolesarskega omrežja upoštevaje mirujoči promet, potrebe občanov in dejansko stanje cestišč ter rezultate štetja prometa - pripraviti načrte in strokovne podlage za prometno razbremenitev centra mesta Velenje in izvesti vse aktivnosti za boljšo povezavo Šaleške d. z avtocestno mrežo RS in s Koroško regijo (do Avstrije)	MOV MOP DARS
2.	lokalni potniški prevoz (JPP)	- povečati uporabo javnih prevoznih sredstev - z javno mnenjsko anketo ugotoviti potrebe po krožni poti JPP, ki bi zamenjala osebni avtomobilski promet	izgradnja parkirnih hiš v centralnih predelih mesta Velenje	MOV
3.	neurejene kolesarske steze	povezati odseke kolesarskih stez	izgradnja kolesarskih stez in pešpoti na celotnem območju občine	MOV ERICo
4.	parkirni prostori	- odpraviti pomanjkanje parkirnih mest v centru mesta - ne graditi na račun zelenic; racionalna je le gradnja garažnih hiš v nadstropjih	vzpostavitev javnega potniškega omrežja	MOV
5.	nadzor v centru	odstraniti motoriste iz con za pešce		
6.	obnova cest	sprotna obnova vozišč		MOV

Preglednica 18: Komunalna infrastruktura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	pomanjkljiva ureditev na podeželju	urejena infrastruktura na podeželju	dopolniti infrastrukturno ureditev primestnih območij občine	MOV PUP Saubermacher

2.	odvoz kosovnih odpadkov	zagotovitev odvoza kosovnih odpadkov na celotnem območju občine Velenje	slediti programu Ravnanje z odpadki v MOV	MOV PUP Saubermacher d.o.o.
3.	ceste	redno vzdrževanje in prenova cest v mestu	ugotoviti stanje cestnih površin in kvalitetno izvajati vzdrževanje cest, vključno z zimskim vzdrževanjem	MOV PUP d.d. Andrejc d.o.o.
4.	ozaveščanje prebivalcev (uporabnikov)	dosledno izvajanje ločenega zbiranja odpadkov	slediti programu projektne skupine Ravnanje z odpadki v MOV	ERICo d.o.o. PUP Saubermacher d.o.o. Šole
5.	kolesarske steze (povezava)	ureditev kolesarskih stez in poti	izdelati celovit projekt za ureditev kolesarskih stez v MOV in jih postopoma zgraditi in urediti	MOV ERICo d.o.o.
6.	centralna čistilna naprava	povezava podeželja s CČN ali izgradnja LČN	čimprej dograditi načrtovan biol. del CČN ter dograditi potreben kanalizacijski sistem Šaleške d.	MOV, občina Šoštanj in Šmartno ob Paki, Komunalno podjetje Velenje
7.	dovolj sanitarij na prireditvah	večje št. sanitarij na javnih prireditvah zahtevati z odlokom	dopolniti Odlok o javnem redu in miru glede javnih prireditev, predvsem glede zagotovitve sanitarij ob teh prireditvah	MOV organizatorji prireditev

Preglednica 19: Komunikacije

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	premalo razvito (oddaljeni deli MOV) in neizkoriščeno telekomunikacijsko omrežje	- elektr. opismenjevanje in dostop interneta vsem občanom - vzgajati kulturo uporabe mobilnih telefonov	uresničevati zastavljeni program »Velenje – E mesto«	MOV
2.	povezovanje ljudi	dostopnost informacij, izmenjava	podpora društvenim aktivnostim (druženje, izmenjava informacij)	MOV
3.	možnost neg. vplivanja vseh komunikacijskih sredstev in aparatov na zdravje človeka	ugotoviti dejanski vpliv na zdravje človeka	- vzpodbuditi raziskave na tem področju - ozaveščanje občanov - javno obveščanje občanov o rezultatih raziskav iz tega področja	
4.	dopisništva v Velenju (Delo, Dnevnik, ...)	- organizirati dopisništvo v Velenju - promocija Velenja; zagotoviti prepoznavnost območja	priprava promocijskega gradiva	MOV TIC Velenje

Preglednica 20: Turizem in rekreacija

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	obnovitev rekreacijskih objektov in površin ter vzdrževanje	- ureditev teh objektov in poti - približati rekreacijske površine uporabnikom (namestitve v bližini bivalnega okolja)	pregled stanja in načrt za obnovo tur. rekreacijskih objektov in površin	MOV TRC Jezero
2.	izraba kulturne in nar. dediščine (npr. Sončni park – botanični vrt, tematske poti)	- vzpostaviti tur. in rekreativno zanimivo infrastrukturo - aktivno vključiti naravno in kult. dediščino v življenje občanov	program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kult. in naravne dediščine	MOV Muzej Velenje ERICo
3.	premalo promocije turizma	povezovanje subjektov in objektov ter oblikovanje skupnih tur. produktov	program aktivnosti za širšo prepoznavnost MOV in njenega turizma (poleg Pikinega festivala pripraviti še kakšno odmevno in promocijsko učinkovito prireditev, prilagojeno posameznim ciljnim skupinam)	TIC Velenje
4.	nočno življenje	oživitev nočnega življenja	popestriti ponudbo dejavnosti in hkrati slediti predpisom Odloka o javnem redu in miru	mestni lokali Kulturni dom
5.	potencial jezer	večji izkoristek vodnih površin	sonaravno/trajnostno usklajen načrt rabe (ob)jezerskih površin	MOV TRC Jezero

Preglednica 21: Starostna sestava

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	skrb za starejše občane	- zagotoviti brezplačno pomoč in varnost starejši populaciji - dvigniti kakovost življenja	usposabljanje in podpora prostovoljnim dejavnostim (Hospic, Sonček)	Dom za varstvo odraslih Velenje Center za socialno delo Hospic Karitas ŠCV ZD Velenje
2.	kakovost življenja	ohranitev zdravega delovnega človeka in starostnika	- pripraviti sistem kazalcev kot mednarodno primerljivih meril za vrednotenje kakovosti življenja prebivalcev v občini - med občani izvesti raziskavo javnega mnenja o kakovosti življenja prebivalcev	
3.	nestrpnost – solidarnost med generacijami, generacijski razkorak	- zagotoviti starejšim enakopravnost v družbi - vzpostaviti aktivni stik med generacijami	vzgoja (zakonsko usklajeni izobraževalni programi) za upoštevanje drugačnosti, strpnosti	ŠCV CSD Karitas
4.	pomanjkanje (nadstandardnih) kapacitet za oskrbo starejših	udobno in kvalitetno življenje starostnikov	popraviti normative in uvajati manjše	Javni zavod Dom za varstvo

	občanov		- domove - dati možnost zasebnikom (koncesionarjem) - izgradnja nadstandardnih kapacitet za oskrbo starejših	odraslih
5.	univerza za III. življenjsko obdobje	univerza za III. življenjsko obdobje bolj javno prepoznavna	nadaljnja podpora dejavnim univerze za III. življenjske obdobje	Društvo Univerza za III. življenjske obdobje Velenje

Preglednica 22: Vzgoja

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	vzgoja v družini (ni časa, volje, obup)	- v družinah zvišati nivo znanja o vzgoji otrok ter starše ozavestiti v smislu odgovornosti - v šole ponovno uvesti programe vzgoje	izvajanje programov o sodelovanju zdravstvenih in vzgojno-izobraževalnih ustanov s starši	Ministrstvo za šolstvo in šport RS šole
2.	neučinkovit represivni aparat (kriminal, problem vzgoje)	- učinkovit nadzor in sodelovanje s starši - spoštovanje pravil in organov nadzora	dopolnitev izobraževalnih programov s preventivno vzgojo	Ministrstvo za šolstvo in šport RS šole
3.	raba slovenščine v uradnih prostorih	slovenščina naj nam bo v ponos	vključiti vsebine za spoštovanje (gojenje) materinega jezika in hkrati upoštevanje drugačnosti, strpnosti pri vzgoji	zaposleni v javni upravi, ostali posamezniki
4.	cene vrtcev	finančna dostopnost vrtcev	olajšati življenje samohranilkam, mladim družinam	MOV Vrtec Velenje
5.	negativni vplivi nasilja v medijih	medije ozavestiti o njihovem vplivu predvsem na otroke in mladostnike	vključiti vsebine o pomenu in vplivu medijev na otroke in mladino pri izobraževanju medijskih poklicev	Ministrstvo za šolstvo in šport RS

Preglednica 23: Izobraževanje

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	premalo izobraževalnih programov za dekleta	- povečati SŠ, višješolske in VŠ programe za dekleta - povečati migracije študentov v Velenje	- popestriti (SŠ) izobraževalne programe - sodelovanje z Gospodarsko zbornico Sa-Ša	ŠCV
2.	vseživljenjsko učenje	večja razgledanost, funkcionalna pismenost in duhovna rast občanov	dopolniti vzgojno-izobraževalne programe	ŠCV Ljudska univerza Velenje

3.	intenzivnejše vključevanje učiteljev v širše družbene dejavnosti	večja vloga šol in učiteljev v družbenem življenju	spodbuda in podpora pedagoškim delavcem za izvenšolsko udejstvovanje	šole
4.	izobraževanje kadrov za vzgojo	usposobljeni pedagoški kadri	upoštevanje (ostrejših) meril pri izboru vzgojno-izobraževalnih kadrov	šole

Preglednica 24: Migracije

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	beg možganov	ponuditi delovna mesta za šolane kadre	pripraviti program izobraževanja in zaposlovanja ter ga prilagoditi potrebam družbenih in gospodarskih subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV
2.	neracionalni prevozi	zmanjšanje uporabe avtomobilov v mestu	pripraviti strokovne podlage in načrt razbremenitve centra mesta, ureditev kolesarskih stez in javnega prometa	MOV
3.	raba slovenščine in ostalih jezikov	spoštovanje različnosti	vzgoja (zakonsko usklajeni izobraževalni programi) za upoštevanje in spoštovanje drugačnosti (strpnost)	zaposleni v javni upravi, ostali posamezniki ŠCV
4.	praznjenje podeželja	spodbujati zaposlovanje na podeželju	pripraviti Program izobraževanja in zaposlovanja ter ga prilagoditi potrebam družbenih in gospod. subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV

Preglednica 25: Narodnost

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	raba slovenskega jezika	spoštovanje slovenskega jezika	vključevanje vsebin za spoštovanje (gojenje) materinega jezika in hkrati upoštevanje drugačnosti in strpnosti pri vzgoji in izobraževanju ter v vseh ostalih dejavnostih družbenega življenja	ŠCV Karitas posamezna društva
2.	upoštevati in spoštovati različnost narodov	sprejemanje drugih narodov		
3.	poostri pogoje za državljanstvo	enakopravnost vseh narodov		
4.	enakopravnost državljanov	dosledno spoštovanje zakonov		

Preglednica 26: Zdravstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	pojavljajo se različne vrste odvisnosti (alkohol, droge, ipd.)	- preprečevanje odvisnosti (preventiva in kurativa) - strokovna pomoč odvisnikom in njihovim družinam	sprememba zakonodaje, ki bi dodelila občinam več sredstev za izvedbo programov za preventivo (vzgojni, izobraževalni, zdravstveni programi)	LAS Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog

2.	zdravstvena vzgoja za zdravo življenje	čimbolj zdrave populacije in zdrav način življenja: gibanje, uravnotežena prehrana, odpravljanje stresa, dovolj počitka, pozitiven odnos do zdravja	programi za ozaveščanje občanov	Zdravstveni dom Velenje – Referat za zdrav. vzgojo
3.	predolge čakalne dobe za specialiste	uporabiti zdravstveno storitev, ko jo potrebuješ	pritegniti več specialistov v občino (omogočiti ustrezne pogoje dela, štipendiranje domačih kadrov, ipd.)	Zavod za zdravstveno zavarovanje Ravne na Koroškem

Preglednica 27: Sociala

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	negotova prihodnost zaradi strahu pred zapiranjem delovnih mest	prilagajati gospodarske panoge potrebam na trgu	program izobraževanja in zaposlovanja prilagoditi potrebam družbenih in gospodarskih subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV
2.	delitev socialne pomoči	zmanjšati število primerov socialnih problemov	- poenotiti kriterije za dodelitev socialne pomoči - seznanimi javnost z možnostmi dodeljevanja soc. pomoči družinam in posameznikom - tehnološka in pravna podpora pri izvajanju obstoječih kriterijev	Center za socialno delo MOV
3.	spodbujanje dodatnih dejavnosti na kmetijah	omogočiti kmetom dovolj kvalitetno življenje na kmetiji in obdržati mlade ljudi na kmetiji	spodbuda in podpora perspektivnim kmetijam (s pripravljenim programom)	MOV
4.	Varstveno delovni center Ježek Velenje	izvedba optimalne investicije v VDC	nadaljnja podpora dejavnostim za občane s posebnimi potrebami	Ministrstvo za delo, družino in soc. zadeve, MOV, občini Šoštanj in Šmartno
5.	domovi za ljudi z motnjami v duševnem zdravju, zavetišče, materinski dom	omogočiti ljudem v konkretnih stiskah in situacijah izbiro najustreznejše rešitve	nadaljnja podpora dejavnostim za občane s posebnimi potrebami	MOV
6.	invalidi	odstranitev ovir za dostop in zagotoviti boljše pogoje za invalide	upoštevati (pri gradnji) potrebe vseh občanov	MOV

Preglednica 28: Kultura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	knjižnica	novi prostori knjižnice	program z določitvijo prioritet reševanja najbolj perečih problemov področja kulture v občini ter viri (vsebinski, finančni) za njihovo reševanje	MOV
2.	finančna sredstva, namenjena kulturnim dejavnostim, upadajo	več programskih sredstev		MOV
3.	kulturna krajina	prepoznavna (promovirana) in urejena kulturna krajina	program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine	MOV
4.	kulturni dogodki	ohranjanje in razvoj kulturnih dogodkov		MOV Muzej Velenje Knjižnica Velenje društva
5.	premalo ljubiteljske kulture; stojnice	- ohranitev običajev - nadzorovan izbor stojnic, ki tematsko ustrezajo posameznim prireditvam		

Preglednica 29: Naravna in kulturna dediščina

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	zaščita območja »Škalske ugreznine«	- dokončna ureditev območja - ohraniti zelene površine in omogočiti razvoj	- popis habitatov in inventarizacija naravnega okolja v občini - pripraviti dokumente za razglasitev krajinskih parkov in naravnih kvalitete v občini (upoštevaje okoljske predpise na vseh ravneh) - sprejetje strategije varovanja naravnega okolja - ustanoviti službo za upravljanje z razglašeni naravnimi spomeniki, parki - ozaveščanje prebivalcev	MOV ZRSVN
2.	zagotovitev sredstev za obnovo kulturne in nar. dediščine	ohraniti kulturno in nar. dediščino in jo približati obiskovalcem	program za strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine	ZRSVN ZVKDS MOV
3.	krčenje naravnega okolja za divjad in ostale prostoživeče vrste	ohraniti optimalni prostor za življenje divjadi in ostalih prostoživečih vrst		Državni zbor RS Lovska zveza Slovenije društva
4.	ohranjanje ljudskih običajev	ohranjati ljudske običaje		Muzej Velenje različna društva
5.	Velenje kot arhitekturna transverzala in ostale tematske poti	- ohraniti arhitekturni izgled mesta moderne dobe - promocija mesta in občine, prepoznavnost občine		MOV TIC Velenje

Preglednica 30: Šport

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	center vodnih športov ob jezeru	povezava turizma in športa	- program/strategija razvoja športne dejavnosti v občini, usklajena z nacionalnim programom športa v RS (NPS) - služba za upravljanje in vzdrževanje športnih objektov ter površin v MOV - sprejem meril in kriterijev za so-financiranje programov športa v občini	MOV, Javni zavod Rdeča dvorana, Športna zveza Velenje, Smučarsko skakalni klub, športna društva
2.	ni koncepta razvoja športa	povečati odstotek športno aktivnih prebivalcev		
3.	kopališče	več finančnih sredstev v občinskem proračunu, namenjenih športno-rekreativnim površinam		
4.	popularizacija športa med mladimi	namenska poraba sredstev		

3. AKTUALNO STANJE

V nadaljevanju je podan pregled aktualnega stanja; informacije so bile zbrane s pomočjo intervjujev s posamezniki, telefonskimi pogovori in preučitvijo gradiva objavljenega na medmrežju. Pri vsakem področju je uvodoma podan povzetek, sledijo preglednice, v katerih je za vsako podpodročje posebej navedeno na kakšen način in v kolikšni meri so bili izpolnjeni predlagani ukrepi.

Na okoljskem področju velja v drugem obdobju LA 21 izpostaviti velik napredek na področju gospodarjenja z odpadki. Velenjsko komunalno odlagališče ne deluje več, učinkovitost ločenega zbiranja pa se je močno povečala, poskrbljeno je za ravnanje z vsemi vrstami odpadkov. Večina zastavljenih ciljev na tem področju se je uresničila. Daljinsko hlajenje je pridobitev, pomembna tako s komunalnega kot okoljskega in energetskega vidika

Na področju prometa MOV sledi usmeritvam prometne študije. Največji napredek je zabeležen na področju pretočnosti, saj je bila zgrajena vrsta krožišč. Povečana pretočnost je pomembna tudi zaradi nižanja emisij v zrak in večje prometne varnosti. Najpomembnejša je krožišče na mestni vpadnici iz Celjske smeri. Zgrajeni sta bili dve parkirni hiši in precej novih parkirišč. Pomembna je tudi izgradnja nove avtobusne postaje ter brezplačen javni prevoz (tako s prometnega kot okoljskega vidika).

Kljub gospodarski krizi je MOV zagotovila 42 novih neprofitnih stanovanj na Efenkovi 61 (Dom učencev) in 39 novih neprofitnih stanovanj skupaj z zunanjimi in pokritimi parkirišči (Šalek). Letno se poleg tega izprazni okoli 10 % od 860 neprofitnih stanovanj, ki se namenijo nadaljnjemu najemu.

Največja projekta na področju varovanja naravne in kulturne dediščine sta bila obnova Grilove domačije in Vile Bianca. Velenje je dobilo tudi nekaj učnih poti, ki so namenjene boljšemu poznavanju bogate naravne in kulturne dediščine Velenja in Šaleške doline.

Šolski center Velenje je zgradil energetski poligon začel z gradnjo nove zgradbe – Gaudeamus, v kateri bodo razdeljevalnica hrane, knjižnica, večnamenska dvorana, v zgornjih nadstropjih predavalnice za študijske programe.

Kulturno področje je zaznamovala ustanovitev Festivala Velenje, ki skrbi za bogato ponudbo kulturnih prireditev – tako domača produkcija kot gostujoči umetniki. Velenje si je skupaj z Mariborom in drugimi partnerskimi mesti priborilo naziv Evropska prestolnica kulture, v zamenju katere bo vse leto 2012.

3.1 OKOLJSKI POKRAJINSKI VIRI

3.1.1 ZRAK

Kakovost zraka na območju celotne mestne občine Velenje se je po izgradnji čistilnih naprav na blokih 4 in 5 šoštanske termoelektrarne in prenehanju obratovanja blokov 1 in 2 bistveno izboljšala. Imisijske koncentracije različnih onesnaževal v zraku stalno spremljajo na treh merilnih postajah - v Velenju, Škalah in na Graški Gori v sklopu ekološkega informacijskega sistema TEŠ (EIS-TEŠ). Na merilni postaji v Velenju spremljajo vsebnost prašnih delcev PM10. Za MOV so izdelali prometno študijo, ki obravnava tudi zmanjšanje emisij v zrak zaradi prometa. Ob glavnih prometnicah ni stalnih meritev imisijskih koncentracij onesnaževal v zraku zaradi prometa.

3.1.2 VODE

Kakovost Pake v mestni občini Velenje je dobra in se v zadnjem štiriletnem obdobju ni spremenila (dobro kemijsko in ekološko stanje). Za jezera je bila leta 2011 izdelana študija Šaleška jezera – vodni vir in razvojni izziv, ki je opredelila tudi razvojni potencial jezer na rekreacijsko turističnem, vodooskrbnem in poplavno varstvenem področju. V sklopu te naloge je bil ažuriran tudi kataster onesnaževalcev. Za ureditev kanalizacije je izdelan strateški plan do 2017 (dela se izvajajo po fazah). Monitoring vodotokov se vrši na Paki, Lepeni, Sopotu (4x letno). Na področju pitne vode je bil razpisan projekt projekt Celovita oskrba s pitno vodo Šaleške doline, ki vključuje zamenjavo večine azbestnih cevi, izgradnjo treh ČN za pitno vodo in uvedbo daljinskega nadzora nad vodovodnim sistemom s poudarkom na zmanjševanju izgub.

3.1.3 TLA

Nadzor in sanacijske ukrepe na poškodovanem površju ugrezninskega območja vrši Premogovnik Velenje. Izdelave priporočil za kmetovanje v smislu nadzora uporabe škropiv in gnojil presega občinsko raven (to urejujejo državni pravilniki). Za urejanje zelenih in parkovnih površin je v skladu s koncesijsko pogodbo z MOV zadolžen koncesionar. Večina postopkov na tem področju je določena z državno zakonodajo.

3.1.4 RASTLINSTVO IN ŽIVALSTVO

Naravovarstvene smernice Zavoda za varstvo narave OE Celje so obvezna sestavina strategije prostorskega razvoja MOV. Program za ohranjanje biotske pestrosti ali zaščito naravnih vrednot ni bil izdelan. Razglašena je naravna vrednota Škale – Rudniške ugreznine. Del prostora MOV leži v ekološko pomembnem območju Velenjsko-Konjiško hribovje. Urejanje zelenih površin v večji meri ureja Odlok o predmetu in pogojih za dodelitev koncesije za upravljanje, urejanje in čiščenje javnih površin v MOV. Sončni park se stalno vzdržuje. Društvo za pomoč živalim Poživ s svojimi dejavnostmi rešuje problem neprimernega odnosa do živali. Okoli Velenjskega in Škalskega jezera je urejena učna pot, ki obravnava tamkajšnje rastlinstvo in živalstvo.

3.1.5 ČLOVEK

Preventivna dejavnost za večjo varnost družbe se še naprej osredotoča na področje nasilja v šoli in varnosti v cestnem prometu, pri izvajanju le te pa je pomembno tudi delo ti. Lokalne akcijske skupine (LAS). Okoljsko vzgojo je okrepila vključitev treh šolskih ustanov v program eko-šole, ERICo d.o.o. nadaljuje s številnimi izobraževalnimi projekti, društva in MOV sodelujejo pri javno vse bolj prepoznavnih čistilnih akcijah ipd. Začeti so bili številni novi projekti: UNICEFovo otrokom prijazno mesto, Delovni center za zmanjšanje škode zaradi drog, projekti za preprečevanje nasilja in drog med mladimi (Preglednica 36).

3.1.6 BIOTOP

Večina od predlaganih ukrepov za reševanje izpostavljenih problemov biotopa se uresničuje preko stalnih nalog javnih služb (Urad za urejanje prostora pri MOV, kmetijski svetovalci, ZRSVN). Popis ter analiza habitatov ter program ohranjanja biotske pestrosti še nista bila izdelana.

3.1.7 ODPADKI

Na področju komunalnih odpadkov se je stanje v MOV v zadnjem štiriletnem obdobju dodatno izboljšalo. Odpadke koncesionar vozi v RCERO Celje, rezultati ločenega zbiranja odpadkov so

med boljšimi v Sloveniji. Deluje 214 zbiralnic (ekoloških otokov). Pri gospodinjstvih se zbirajo ostali in biološki odpadki, v nekaterih predelih v gospodinjstvih zbirajo tudi plastično in kovinsko embalažo. Poskrbljeno je za stalno obveščanje in ozaveščanje prebivalstva. Koncesionar izvaja redne spomladanske akcije čiščenja v sodelovanju z društvi in s krajevnimi skupnostmi. Prav tako sta urejena odvoz gradbenih odpadkov in zbiranje nevarnih odpadkov.

3.1.8 HRUP

Petarde so v Sloveniji zakonsko prepovedane, uporaba pirotehničnih sredstev pa omejena na obdobje od 26. decembra do 2. januarja. Nadzor javnega reda in miru (hrup zaradi uporabe pirotehničnih sredstev, hrup od prirediteljev, ipd.) je stalna naloga policije, v peš conah in parkih izvaja nadzor tudi redarska služba.

Področje hrupa v MOV ureja Odlok o splošnem redu v MOV. Za protihrupne ukrepe ob državnih cestah je zadolžena DRSC. Izdelana je prva faza študije varstva pred hrupom.

3.1.9 SVETLOBNO ONESNAŽEVNJE

Izdelan je bil popis vseh svetilk in zastavljena strategija razvoja javne razsvetljave v MOV. Kataster v elektronski obliki se stalno dopolnjuje. Vse novo postavljene svetilke v zadnjem štiriletnem obdobju ustrezajo predpisanim standardom. V pripravi so strokovne podlage za celovito prenovu javne razsvetljave.

3.1.10. RADIOAKTIVNOST

Monitoring radioaktivnosti poteka v sklopu projekta Ekološki monitoring področja sanacije rudarskih ugreznin (EKO-MON). Rezultati so pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi.

3.2 GOSPODARSKI POKRAJINSKI VIRI

3.2.1 GOSPODARSTVO IN MALO GOSPODARSTVO

Gospodarstvo in malo gospodarstvo se združujeta v gospodarski in obrtni zbornici. Obe sodelujeta z Mestno občino Velenje. Gospodarska situacija se je v zadnjem štiriletnem obdobju je zaradi globalne krize znatno poslabšala. Število gospodarskih družb se je sicer povečalo, število zaposlenih pa je samo med letoma 2008 in 2010 upadlo za skoraj 3800 oziroma 23 %. Pri samostojnih podjetnikih se je število zaposlenih zmanjšalo za 35 %. Prevladujoče panoge so še vedno premogovništvo, elektroenergetika in predelovalna industrija. Podjetniški inkubator je bil ustanovljen in deluje. Podjetja vedno bolj varčujejo z energijo in viri. V okviru MIC-a deluje Center obnovljivih virov energije, podjetja, organizacije in posamezniki gradijo lastne sončne elektrarne.

3.2.2 KMETIJSTVO

Programi razvoja kmetijstva so osnovani na državni ravni, na občinski ravni je bil pripravljen Program razvoja podeželja za obdobje 2006-2013. Pomoč kmetijam poteka preko občinskih razpisov, ki dajejo možnosti kandidiranja za so-financiranje različnih dejavnosti; za večje projekte vodi razpise Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja RS. Število turističnih kmetij ne beleži bistvenega povečanja. Deluje krožek za razvoj dopolnilnih dejavnosti za območje izpostave Velenje. Kmetje, ki so registrirali dodatno dejavnost, prodajajo svoje izdelke na tržnici in na kmetijah. Za razvoj kmetijstva so leta 2011 v MOV namenili 0,5 % proračunskih sredstev, kar je polovice načrtovanih sredstev.

3.2.3 ZAPOSLOTVENA STRUKTURA

Število delovnih mest se je zaradi gospodarske krize zmanjšalo. Sredstva za javna dela pa so se z državno zakonodajo tudi prepolovila.

3.2.4 IZOBRAZBENA STRUKTURA

Šolski center Velenje ponuja široko paleto možnosti za izobraževanje, uspešno deluje tudi Medpodjetniški izobraževalni center (MIC). V Velenju vpisujejo izobraževalne programe na Fakulteti za energetiko (sodelovanje s Krškim) in Visoki šoli za varstvo okolja.

Izobraževanje in gospodarstvo se zblížujeta in sodelujeta na najrazličnejše načine (MIC, prenova srednješolskih programov, usposabljanje delovnih invalidov ipd.). Številni izobraževalni programi potekajo v sklopu Ljudske univerze Velenje.

3.2.5 UREJANJE PROSTORA

Sprejeta je bila odločitev o izdelavi Občinskega prostorskega načrta, urejeni sta dve območji za vrtičkarstvo (Kunta Kinte, Bevče), v občini je na voljo 320 ha nezazidanih stavbnih zemljišč. Preuredili so Kardeljevo ploščad (ni bil cilj LA 21).

3.2.6 PROMET

Promet se ureja skladno z ugotovitvami Prometne študije. Občani imajo na voljo brezplačen avtobusni prevoz (Lokalc). Prometna varnost je povečana s stacionarnimi radarji in z odštevalniki na semaforjih. Zgrajeni sta dve parkirni hiši (nad avtobusno postajo in pod Mercatorjem) in tretja v izgradnji (Gorica). Za bolj tekoč promet so zgradili vrsto krožišč. Kolesarska pot na Kozjak je v izdelavi, izdelana idejna zasnova za kolesarko pot Huda luknja, zgrajena kolesarska bo pot do jezera ... V izdelavi je državni prostorski načrt za umestitev hitre ceste na tretji razvojni osi.

3.2.7 KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Največji napredek na področju urejanja komunalne infrastrukture je izgradnja Centralne čistilne naprave Šaleške doline. MOV ima visok delež prebivalstva priključenega na kanalizacijsko omrežje (več kot 70 %). Pomembna pridobitev je daljinski sistem hlajenja, katerega vir energije je daljinsko ogrevanje. Energetsko je ta način dosti bolj učinkovit kot elektrika. Ozaveščanje prebivalstva je vezano na šolske projekte ERICa d.o.o. in pedagoško delo v šolah.

3.2.8 KOMUNIKACIJE

Najobsežnejši program za razvoj komunikacij je »Velenje – E mesto«. Z vedno večjo ponudbo elektronskih storitev spodbuja občane k koriščenju možnosti elektronskih komunikacij. V mestnem središču je 5 točk z internetnim signalom, deluje multimedijско središče Kunigunda, Na spletni strani MOV je na voljo storitev Klik klic, velenje na Second life ...

3.2.9 TURIZEM IN REKREACIJA

Nosilec razvoja in promocije turizma je Turistično informativni center Velenje, ki preko vedno novih katalogov opozarja na raznoliko ponudbo Šaleške doline. Na voljo je vrsta novih turističnih produktov, v katerih svoje storite združujejo različni ponudniki.

3.3 SOCIALNI POKRAJINSKI VIRI

3.3.1 SKRB ZA OBČANE

Za starejše občane MOV (izvajalec: Center za socialno delo) organizira socialno varstveno storitev pomoč na domu, ki je subvencionirana v višini 79 %. Potekajo različni projekti: Velenje – starosti prijazno mesto, Socialna vključenost starejših v MOV, Občina po meri invalidov ... Pridobili so EU sredstva za obnovo doma za varstvo odraslih. Zelo aktivno je Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje.

Na voljo več kot 70 neprofitnih stanovanj (dodatne točke za mlade družine). Za novorojence MOV zagotavlja enkratno denarno pomoč, sofinancira mladinske projektne aktivnosti.

3.3.2 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

MOV krije več kot 2/3 stroškov za vrtce. V skladu z veljavnimi zakonskimi določili je drugi in vsak nadaljnji otrok v vrtcu brezplačno, obetajo se spremembe zakonodaje. Delovni čas vrtcev je prilagojen potrebam staršev. V osnovnih in srednjih šolah učenci lahko izbirajo med številnimi izven šolskimi dejavnostmi, ki so vzgojno naravnane. (Za izobraževalne programe glej točko 4.2.4 Izobrazbena struktura).

3.3.3 MIGRACIJE

Zadnje čase upada število delovnih mest v gospodarskih dejavnostih, tako da so možnosti za beg možganov večje kot v prejšnjem štiriletnem obdobju. ŠCV pri oblikovanju izobraževalnih programov sodeluje z industrijo, MIC pa pripravlja izobraževanja tudi za zaposlene v podjetjih.

3.3.4 NARODNOST

Reševanje izpostavljenih problemov narodnosti je vpeto v prostovoljno delo učencev Šolskega centra Velenje. Ljudska univerza Velenje je pripravila program Začetna integracija priseljencev, ki slednjim podaja osnove slovenskega jezika, predstavlja kulturo in družbeno ter ustavno ureditev.

3.3.5 ZDRAVSTVO

Izredno aktivna Lokalna akcijska skupina izvaja številne preventivne dejavnosti proti nasilju in odvisnosti od drog, vendar njihova finančna sredstva ne zadoščajo naraščajočim potrebam. Na preventivi delujeta še dve enoti Zdravstvenega doma Velenje – Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog ter Referat za zdravstveno vzgojo. V zadnjem štiriletnem obdobju so začeli z izvajanjem številnih novih projektov.

3.3.6 SOCIALA

Delitev socialne pomoči in izboljšanje socialnega položaja na kmetijah z dopolnilnimi dejavnostmi je omejeno na pravilnike in kriterije določene s strani države. Varstveno delovni center Ježek deluje. V Velenju delujeta Varna hiša in Dnevni center za uporabnike psihiatričnih storitev. Organizirali so zavetišče za brezdomne osebe na Cesti Simona Blatnika. Socialno pomoč prejemajo upravičenci, ki imajo stalno bivališče v MOV.

3.3.7 KULTURA

Festival Velenje deluje od maja 2008. V Velenju se povečuje obseg lastne umetniške produkcije (lutkovno gledališče, plesni teater, glasbeno gledališče, amatersko gledališče. Velenje sodeluje z Mariborom v programu Evropska prestolnica kulture.

Organizirajo se različne prireditve: Pikin festival, Festival Kunigunda, tematski večeri za mlade ...

3.3.8 NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Narejena je inventarizacija naravnih vrednot. Strategija varovanja naravnega okolja je pripravljena, kot del občinskega programa varstva okolja. Ohranitev arhitekturnega izgleda Velenja je vnešena v prostorske izvedbene akte. Obnovljeni sta bili Vila Bianca in Grilova domačija.

3.3.9 ŠPORT

Ukrepi na področju športa so se večinoma uresničili – za upravljanje s športnimi objekti je bil ustanovljen Javni zavod Rdeča dvorana, sprejet je bil pravilnik o merilih in kriterijih za so-financiranje športne dejavnosti. Še naprej je neizpolnjen je predlog za pripravo strategije razvoja športa v MOV. Popularizacija športa med mladimi se vrši skozi dejavnosti občine, društev, Športne unije Slovenije, tečajev plavanja za otroke 1. in 2. razreda vse šol v občini ter počitniških športnih programov.

Preglednica 31: Zrak

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	Stanje 2007 / 2011
1.	povečana prometna dejavnost povzroča onesnaževanje zraka	izboljšanja kakovosti zraka v mestu in primestnih naseljih	• pripraviti program zmanjševanja prometa in povečati nadzor prometa v mestu • ureditev omrežja kolesarskih stez in urejenih pešpoti • subvencionirati javni potniški promet • vzpostavitev ustreznega imisijskega nadzora za ugotavljanje vplivov prometa • vzgoja in ozaveščanje prebivalcev za zmanjšanje emisij iz prometa	MOV TIC Velenje TD Vinska Gora ERICO d.o.o.	2007: MOV je pripravila Prometno študijo (2007), ki vključuje navedeni ukrep. Izdelan načrt za kolesarske povezave. ERICO pripravil osnutek zgibanke kolesarskih poti po MOV (2007). TD Vinska Gora uredila dve kolesarske poti z zgibanko, TIC Velenje že izdal dve zloženki za kolesarsko pot Graška Gora in Paški Kozjak. Pešpoti predstavlja obstoječa Šaleška planinska pot, po poteh Vinske Gore, nove poti bodo tematske poti. Osnutka z zgibanko izdelana za Sončni park in pot po gradovih (v 2007). V 2008 načrtovana priprava osnutkov še za dve tematske poti. Javni potniški promet ni subvencioniran, MOV ima pripravljen načrt za javni potniški promet v mestu. Nadzor imisij iz prometa se ne izvaja. Tudi ozaveščanje prebivalcev ne poteka. 2011: - kolesarske delno urejene, opis pregled in terminski predlog urejanja omrežja, izdelane strokovne podlage za umestitev kolesarskega omrežja Savinjske statistične regije - brezplačni mestni avtobus - imisijskega nadzora prometa ni - izobraževalni dogodki teden mobilnosti, dan brez avtomobila, Guts, Bicy, Varujmo in ohranimo Šaleško dolino - potekajo meritve prašnih delcev PM₁₀ v mestu Velenje (pri OŠ Antona Aškercu), s strani Agencije RS za okolje. Rezultati meritev so javno objavljeni na spletnih straneh: http://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/podatki/PM10_d_feb12.pdf
2.	ne-tekoč promet	preusmeriti promet tako, da bo potekal bolj tekoče	• izgradnja hitre ceste • izgradnja krožišč		2011: V izdelavi je Državni prostorski načrt za umestitev hitre ceste, urejena krožišča na Šaleški in Celjski, Partizanski, krožišči pod parkom, pri Vel. jezeru, pri Hoferju (Pesje), na Selu
3.	emisije iz različnih virov	sanacija emisij	• zmanjšati emisije/smrad iz deponije premoga, zračnega jaška Premogovnik Velenje • zmanjšati emisije/smrad iz komunalne deponije • zmanjšati emisije ind. (Veplas) • zmanjšati emisije iz kmetijstva • izboljšati nadzor		2011: Komunalna deponija ni več aktivna, bistveno zmanjšana emisija smrada

Preglednica 32: Vode

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	Stanje 2007/2011
1.	neizkoriščen je vodni potencial jezer (turizem, rekreacija)	uređitev in raba obstoječega objezerskega prostora z upoštevanjem varstva narave	sonaravni prostorski načrt tur.- rekreativnega centra ob jezerih – najširše območje jezer (priprava in izvedba)	MOV TRC Jezero	2007: Sprejeti so prostorski akti, ki urejajo območje jezer: LN Rekreatijsko območje Jezero (UV 02/07), LN Stari Jašek (UV 30/06), PUP 02 Škale Hrastovec (UV 04/07), UN območja sanacije ugreznin s pepelom in produkti odžvepljevanja (UV 24/07). TRC Jezero je v 2007 sprejel Razvojni program; naročili so izdelavo nove čolname. 2011: Delno obdelano v študiji Šaleška jezera vodni vir in razvojni izziv, sprememba strategij, umik podjetja V1 storitve d.o.o. Potrebna nova strategija.
2.	neprimeren odnos do pitne vode	zmanjševanje porabe vode	• urediti stroške varovanje vodnih virov in dodatno ozavestiti ljudi o zmanjšanju porabe pitne vode • zagotoviti pitno vodo in izboljšati kakovost površinskih voda • preprečiti izgube pitne vode iz sistema • zamenjava neustreznih (azbestnih) cevi • zmanjšati uporabo pitne vode za tehnološke namene	Komunalno podjetje Velenje	Ker je pitne vode dovolj, ozaveščanje o zmanjšanju porabe trenutno ni potrebno. Zagotavljanje kakovostne pitne vode je stalna naloga KP Velenje. Preprečevanje izgub pitne vode je stalna naloga, tudi zakonsko opredeljena. Zamenjava neustreznih (azbestnih) cevi stalno poteka. Industrijski obrati so sami pričeli z uporabo tehnološke vode zaradi zniževanje stroškov, ki jih sicer prinaša uporaba pitne vode. 2011: Upravljaavec na ožjem vodovarstvenem pasu skrbi za pravilen odnos kmetovalcev tudi s povračilom škode za izpad dohodka od pridelka. Realizacijo teh nalog v okviru projekta celovita oskrba s pitno vodo Šaleške doline, projekt je v zaključni fazi oddaje del s predvidenim pričetkom v poletju 2012 in končanjem do konca leta 2014 (zamenjava večine azbestnih cevi, izgradnja treh CN za pitno vodo in uvedba daljinskega nadzora nad vodovodnim sistemom s poudarkom na zmanjševanju izgub).

3.	urejanje in vzdrževanje vodotokov ter Saleških jezer	ohranitev in izboljšanje vodotokov	• dosleden nadzor vodnih virov in vodotokov (onesnaževalcev/ind. iztokov) ter sanacija, kjer je potrebno • upoštevanje državnih in lokalnih predpisov (Sanacijski program za vode) • stalno dopolnjevanje katastra onesnaževalcev • nadaljevanje in dopolnitev monitoringa kakovosti voda v Saleški d. (vsi vodotoki in jezera) • zmanjšanje onesnaževanja ob jezerih (iz kmetijstva) z ureditvijo ustreznih varstvenih pasov • boljši nadzor vseh vodotokov in jezer	ERICO d.o.o. onesnaževalci MOV	Na vodnih virih, ki so hkrati zajetja pitna vode, izvaja stalen nadzor Komunala Velenje. Nadzor nad izvajanjem državnih in lokalnih predpisov je naloga ustreznih inšpektoratov. Kataster onesnaževalcev vodotokov vse od 2001 ni bil dopolnjen. Monitoring vseh treh jezer teče od 1987 (financirata PV in TEŠ). Od 2006 je na Velenjskem jezeru tudi državni monitoring. Monitoring vodotokov se vrši na Paki, Lepeni, Sopotih 4x letno. Od 2004 se je monitoring usmeril na vplivno območje plačnikov, zato se je nekaj merilnih mest izločilo. 2011: Monitoring Pake in jezer redno poteka, izdelana je bila študija Saleška jezera vodni vir in razvojni izziv, ki je predlagala preventivne in kurativne ukrepe za varstvo jezer. V letu 2012 bo že potekal monitoring kopalne vode v Velenjskem jezeru.
----	--	---	--	---	--

Preglednica 33: Tla

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	Stanje 2007 / 2011
1.	ureditev parkovnih površin	več urejenih parkovnih in zelenih površin, namenjenih sprostitvi ter urejena okolica objektov	• pripraviti ter izvesti program ureditve zelenih in parkovnih površin	Koncesionar	PUP nima posebnega programa ureditve zelenih in parkovnih površin. Njihovo delo poteka v skladu s koncesijsko pogodbo z MOV. Od 2004 se je stanje močno izboljšalo. 2011: Novi koncesionar Andrej d.o.o. 2011: Prostorski akti ne dopuščajo pozidave kmetijskih zemljišč, ki niso neposredno v kmetijski funkciji. Protierozijski ukrepi se izvajajo na pridobivalnem prostoru Premogovnika Velenje. Za nakup škropiv potrebno potrdilo o poznavanju fitofarmacevtskih ukrepov. 2011: Izvaja se na podlagi javnih razgrnitvev in obravnav prostorskih aktov. HC: občina podala številne pobude, ni še končne rešitve
2.	degradacija kmetijskih površin	ohranjanje kmetijskih površin	• zaščita kmetijskih površin pred pozidavo • zaščita kmetijskih površin pred erozijo • dosegati ustrezno kemijsko kakovost in rodovitnost tal • nadzorovana uporaba škropiv in gnojil	PV, MOV	2011: Izvaja se na podlagi javnih razgrnitvev in obravnav prostorskih aktov. HC: občina podala številne pobude, ni še končne rešitve
3.	neusklajena raba prostora		• potencialni izvajalci naj sodelujejo že v fazi načrtovanja prostorske ureditve • premišljena umestitev nove hitre ceste v okolje		2011: Izvaja se na podlagi javnih razgrnitvev in obravnav prostorskih aktov. HC: občina podala številne pobude, ni še končne rešitve

Preglednica 34: Rastlinstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	zaščita ogroženih rastlin in znamenitosti	zaščiten in ohranjena naravna dediščina	pripraviti program zaščite naravnih vrednot in naravnih znamenitosti občine		Program za zaščito naravnih vrednot in naravnih znamenitosti v času od 2004 ni bil narejen.
2.	zeleno površine v mestu in primestju	čimveč zelenih površin v mestu	pripraviti program ureditve zelenih in parkovnih površin	PUP d.d.	PUP nima posebnega programa ureditve zelenih in parkovnih površin, delo izvajajo v skladu s koncesijsko pogodbo med MOV in PUP d.d. 2011: Urejanje zelenih površin v večji meri urejeno v okviru Odloka o predmetu in pogojih za dodelitev koncesije za opravljanje, urejanje in čiščenje javnih površin v MOV
3.	spodbujati pestrost vrst	dosledno slediti konvenciji o ohranjanju biotske pestrosti, ozaveščanje prebivalcev	- izdelati program ohranjanja biotske (in krajinske) pestrosti v občini - ohranitev travniških sadovnjakov in njihova zaščita pred okužbami s karantenskimi boleznimi - ureditev Sončnega parka za vzgojo in trajnostni razvoj	Zavod za varstvo narave OE Celje	Posebej program za ohranjanje biotske pestrosti ni bil izdelan. Naravovarstvene smernice je MOV pripravil ZRSVN v 2006. Ohranjanje krajinske pestrosti je naloga načrtovalcev prostora. 2011: Sončni park se stalno vzdržuje, PUP izdal publikacijo 50 dreves Velenja
4.	slabšanje stanja mestnih, primestnih gozdov	izboljševati in ohranjati stanje mestnih in primestnih gozdov	- prenoviti in sprejeti Odlok o zaščiti primestnih zaščitenih gozdov in ostalih gozdnih površin (ravnanje z gozdovi) - zmanjševanje vseh emisij v zrak		Za primestne gozdove še zmeraj velja odlok iz leta 1985 (UV 2/85), novelacije ni bilo. Ni razpoložljivih podatkov, s katerimi bi lahko zagotovili zmanjševanje vseh emisij v zrak v obdobju 2004-2007. 2011: Odlok še ni noveliran. Gozdovi so opredeljeni in zaščiteni v prostorskem planu in spremembe statusa se izvedejo s spremembo plana.

Preglednica 35: Živalstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	zaščititi ogrožene živalske vrste in ohranjati biotsko pestrost	ohraniti čimveč prostora v sonaravni obliki (zaščitena območja)	pripraviti program zaščite nar. vrednot in znamenitosti (po predhodni inventarizaciji stanja)		Program zaščite nar. vrednot in znamenitosti se v obdobju od 2004 ni pripravljaj.
2.	skrb za ustrezne življenjske pogoje ptic v mestu	čimveč različnih vrst ptic v mestu	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini		2011: Ni izpolnjeno
3.	skrb za ustrezne pogoje za čebelarstvo	razvoj čebelarstva	- spodbujanje čebelarstva - vzpostaviti zdravo okolje za čebele		2011: Čebelarski krožki v OŠ
4.	spodbujati društva, ki se ukvarjajo z različnimi živalskimi vrstami (ribiči, lovci, ipd.)	vzgoja prebivalstva na temo varovanja okolja in aktivna vključitev društev	pripraviti program za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja (favna, flora, odpadki ipd.)		2011: Učna pot okoli jezer, ozaveščanje v okviru programa Varujmo in ohranimo Šaleško dolino (MZPM Velenje, ERICo)
5.	nadzorovano spodbujati avtohtone živali v vodi	ohranjena biotska pestrost	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini		2011: Izdelana ihtiološka študija reke Pake
6.	neprimeren odnos do živali	čimveč oblik izobraževanja s strani različnih društev večja odgovornost lastnikov gojenje živali, ki niso nevarne za občane	ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti glede ravnanja z divjimi in domačimi živalmi (kultura sprehajanja občanov z domačimi živalmi, ravnanje z živalskimi iztrebki v mestu, zavetišča za domače in divje živali, hoteli za domače živali, ipd.)	Društvo za pomoč živalim Poživ Velenje	Osrednja dejavnost društva je sterilizacija prostoživečih mačk v Velenju. Ocenjujejo, da živi trenutno na širšem mestnem območju 400-500 prostoživečih mačk. V 2007 so sterilizirali 92 mačk, prvič tudi s finančno podporo MOV. Potrebe na terenu presesegajo fin. sredstva, slabšanje higiene in možnost prenašanja bolezní se povečuje. Na šole v MOV so dali predlog po sodelovanju (predavanja o domačih živalih, zbiranje hrane za živali), a se niso odzvale.

Preglednica 36: Človek

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	vandalizem in kriminal kot grožnja in psihična obremenitev družbe	znižati št. kriminalnih dejanj in pojavov vandalizma: Velenje – varno mesto	- povečan nadzor na javnih mestih - povečati video nadzor - povečati policijski nadzor z ukrepanjem - v nadzor vključiti redarsko službo - tehnično varovanje - preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija	Izvajanje nadzora v mestu je stalna naloga policije. Večino primerov kriminalnih odkritij obravnavajo po postredovanju očitilcev. 2011: Zastavljene naloge potekajo Zaradi zmanjšanja vandalizma se nekateri občinski objekti, ki so namenjeni javni uporabi (garažni hiši KT in TC3 ter centralno otroško igrišče), varujejo s prisotnostjo varnostne službe (stalna nočna prisotnost med vikendom ali večkratni nočni obhodi) Preventivna dejavnost je osrednja dejavnost v skupnost usmerjenega policijskega dela. V letnih poročilih policije so navedeni predvsem projekti za področje nasilja v šoli (Nasilje v šoli, Zberi pogum in povej, Spolno nasilje) ter varnosti v prometu (Varno na poti v šolo in domov, Ne pozabite na varnost). Sosvet je MOV ustanovila leta 2002. Namen je večja varnost občanov, zajema tudi problematiko vandalizma v mestu. 2011: V okviru projekta Otrokom prijazno UNICEFovo varno mesto Velenje: 21 varnih točk (otroci se lahko na teh lokacijah zatečejo na pomoč – MC Velenje, TIC Velenje, Hotel Paka, Vila Mojca ...)
2.	pojavi se različne vrste odvisnosti	mesto brez drog in drugih oblik odvisnosti	povečan nadzor na javnih mestih	Policija	Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete, kamor sodi tudi področje prepovedanih drog, je ena izmed temeljnih dejavnosti policije. In torej predstavlja stalno delovno nalogo policije. 2011: Dnevni center za zmanjševanje škode zaradi drog (V okviru ŠENT slovensko združenje za duševno zdravje-a) tudi kurativna dejavnost (v prostorih Mestne četrti desni breg).

			• preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov MOV – LAS Velenje	Glede na letna poročila policije, se ukrep izvaja največ preko ti. Lokalnih akcijskih skupin: predavanja v šoli na temo zlorabe prepovedanih drog, na spletnih straneh policije je bil kviz o poznavanju prepovedanih drog (2004), izvedli akcijo Za mladost brez drog (2004). Sosvet je MOV ustanovila leta 2002. Namen je večja varnost občanov, zajema tudi problematiko prepovedanih drog. 2011: Nasilja in droge med mladimi (Las – policija), projekti Pogovarjajmo se, prislunimo otroku, ne zatiskajmo si oči (Las) za starše na OŠ in SŠ. Otroci so naše največje bogastvo - šola za starše (MZPM Velenje)
		• večja in bolj organizirana ponudba aktivnega in zdravega preživljanja prostega časa			2011: Družinska rekreacija v vrtcih za otroke in starše
3.	okrepiti obveščanje javnosti na področju ekologije	večja obveščenost občanov o stanju okolja (dostop do okoljskih podatkov)	• pripraviti programe za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja – okoljski viri, lokalni mediji, seminarji ipd.	MZPM, ERICo, KSSENA, PUP- Saubermacher, sofinancira MOV	ERICo – izvajal predavanja o okol. sanaciji TEŠ in gospodarjenju z odpadki (2005), stalno nudi šolam predavanja o okoljski problematiki Šaleške doline, vsako leto izvaja projekte za lokalne OŠ. Turistična društva organizirajo čistilne akcije, sodeluje tudi MOV. 2011: Okoljevarstveni projekti (usposabljanje za otroke): 1. Zeleni nahrbtnik (predšolski otroci) 2. Odpadek naj ne bo samo odpadke (OŠ otroci) 3. Varujmo in ohranimo šaleško dolino (OŠ otroci) 4. Otroci znamo z odpadki (OŠ otroci) Ljudska univerza Velenje je kot edini slovenski partner sodelovala v projektu Enercities (Intelligent Energy Europe). Razvili smo pametno učno igr, ki uči o graditvi mest z obnovljivimi viri energije. Igra je na Facebooku igralo preko 15.000 mladih, evropski zmagovalci so bili iz OŠ Gustava Šliha. Igra je dobila nagrado za najboljšo nizozemsko izobraževalno igro. KSSENA je z namenom ozaveščati splošno in strokovno javnost, v teh letih organizirala več konferenc, delavnic, predavanj itd. na temo s področja URE in OVE, in dosegla tudi izredno dober odziv.

Preglednica 37: Biotop

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	poostrežen lokalnih okoljskih kriterijev, npr. ohranjanje kakovosti vode reke Pake, pritokov in jezer	Izboljšana kakovost naravnih virov, vodotokov in jezer	- popis ter analiza habitatov in inventarizacija naravnih okoljskih virov - uskladitev normativov glede na strokovno mnenje na občinski ravni - sodelovanje z Zavodom za naravno dediščino v zvezi z ohranjanjem biotopov	MOV	Analiza habitatov ni bila opravljena. Kakovost vode v Paki se je izboljšala po izgradnji CČN – v 2006 je bil dokončan biol. del CČN, drugi del CČN je v fazi prevzema. 2011: CČN redno obratuje, izvaja se operacija Odvajanje in čiščenje odpadne vode v Šaleški dolini Normativi so že usklajeni glede na Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu okolja, Zakon o vodah, izdelan je osnutek občinskega programa varstva okolja. Z ZRSVN dobro sodelujejo preko pridobivanja mnenj pri spremembah obstoječih in pripravi novih prostorskih aktov. 2011: poteka sodelovanje pri izdelavi prostorskega plana
2	spodbujati biotsko pestrost	zagotoviti pogoje za biotsko pestro okolje (rastl. in živalskih vrst ter habitatov)	program ohranjanja biotske pestrosti v občini	Zavod za varstvo narave OE Celje	Posebej program za ohranjanje biotske pestrosti ni bil izdelan. ZRSVN je okt. 2006 izdelal za MOV Naravovarstvene smernice za potrebe strategije prostorskega razvoja MOV.

Preglednica 38: Odpadki

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	Stanje 2007/2011
1.	nevarni in gradbeni odpadki	vzpostavitev sistema nadzora za ravnanje z nevarnimi in gradbenimi odpadki	- ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev - vzpostaviti sistem nadzora za ravnanje z gradbenimi odpadki	MOV, PUP Saubermacher d.o.o., ERICO d.o.o.	Ukrep se izvaja preko različnih medijskih objav kot npr. ob otvoritvi zbirnika, preko dela okoljskega informatorja, akcij z ERICO-m, obvestil na zabojih ob zbiralni akciji. 2011: akcija nevarnih odpadkov-objava v brošuri, na položnicah, radio Velenje; Gradbeni odpadki-azbest-odvoz v RCERO Celje-direktno na odlaganje, manjše količine gr. odpadkov v ZC Velenje I; obveščanje brošura

2.	ločeno zbiranje odpadkov na izvoru in predelava	zmanjšati količino odpadkov za odlaganje na izvoru in čimveč odpadkov reciklirati	doslednost pri ločenem zbiranju odpadkov	MOV, PUP Saubermacher d.o.o.	Zbiranje odpadkov poteka v 161 zbiralnic, od koder se vrši 1x mesečni in 1x tedenski odvoz. 2011: 214 zbiralnic, odvaža se odvisno od gostote poseljenosti. Nadaljevanje pilot projekta zbiranje mešane embalaže (kovinske, plastične in tetrapakov) od hiše do hiše in opremljanje ter osveščanje gospodinjstev z brošurami o pravilnem ločevanju in mesečnimi oddajami na radiu Velenje
			- povečati število ekol. otokov in redno vzdrževanje - ločevanje biol. odpadkov - spodbujati kompostiranje doma		2011: za redno vzdrževanje zbiralnic je intervencijska ekipa na PUP-Saubermacher
			ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	RCERO, MOV, Erico d.o.o., društva, KS-ji	V jeseni 2007 je RCERO izdal predstavitevno zloženko, MOV ima pripravljen komunikacijski načrt. 2011: Od leta 2009 vsako leto vsem gospodinjstvom Šaleške doline pošljemo brošuro o pravilnem ločevanju odpadkov in kompostiranju ter delovanju zbirnih centrov in urnik akcije nevarnih in kosovnih odpadkov
			ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	MOV, Erico d.o.o., društva, KS-ji	Ukrep se izvaja preko različnih medijskih objav kot npr. ob otvoritvi zbirnika, preko dela okoljskega informatorja, akcij z ERICo-m.
3.	javno odlagališče	vzpostavitev sistema za ravnanje z odpadki, skladno z zakonskimi predpisi	ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev		2011: odlagališče komunalnih odpadkov-zaprte 31.12.2009, 2.1.2010 odvoz mešanih komunalnih odpadkov na predelavo in odlaganje v RCERO Celje in odvoz biorazgradljivih odpadkov na kompostiranje v RCERO Celje, vzpostavitev zbirnega centra Velenje I, I. 2010 še vzpostavitev drugega zbirnega centra (bivša Era-skladišče gradbenega materiala), obveščanje z brošuro

Preglednica 39: Hrup

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	petarde	dosledno spoštovanje zakonskih predpisov	ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov	Policija v decembrskem času v medijih oglašuje preventivne akcije, npr. Bodi zvezda, ne meči petard; Ne meči petard, obdrži vse prste! 2011: Petarde so v Sloveniji prepovedane z zakonodajo, Uporaba protitehničnih sredstev je omejena na obdobje od 26. 12. do 2. 1
2.	promet	zmanjšanje hrupa zaradi prometa	- ugotoviti vire hrupa (kataster) - opravljanje rednih meritev (monitoring) hrupa - nadzor peš con in parkov - izdaja ustreznih odlokov - določiti območja varstva pred hrupom - upoštevati probleme s hrupom pri prostorskem načrtovanju	MOV	Ni izpolnjeno. Ni izpolnjeno. Stalna naloga občinskega redarstva, sodeluje tudi policija. Odlok o javnem redu in miru sprejet v 2004 (UV MOV 2/04). 2011: Sprejet odlok o splošnem redu v MOV (2008, 2011) operativne programe in protihrupne ukrepe je na državnih cestah zadolžena DRSC. Izdelana prva faza študije varstva pred hrupom, nadaljevanje predvideno v 2012.

Preglednica 40: Svetlobno onesnaževanje

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	svetlobno onesnaževanje	zmanjšati svetlobno onesnaževanje	- popis vseh svetil - zamenjava svetil javne razsvetljave	MOV	2011: V letu 2007 se je izvedel prvi popis svetilk JR v MO Velenje ter izdelala strategija razvoja JR v MO Velenje. Na osnovi zbranih podatkov se je izdelal kataster JR v elektronski obliki, ki se stalno dopolnjuje. V letu 2008 se je izvedla označitev vseh drog JR, ter dopolnil kataster JR. Na podlagi popisa je bilo takrat v MO Velenje skupaj 2.914 svetilk. MO Velenje se je odločila za celovito prenovo, kar pomeni, da se bodo menjale vse svetilke (vseh 2014) z energetsko učinkovitejšim. Do konca leta 2011 se jih je menjalo oziroma na novo postavilo skupaj 50 LED svetilk kar predstavlja 1,7 % vseh svetilk. V planu pa je do konca leta 2016, kot zahteva Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. list RS, št. 81/2007 z dne 7.9.2007), zamenjati vse preostale svetilke, ki niso v skladu z Uredbo, z energetsko učinkovitejšimi oziroma LED svetilkami. Na MOVso v pripravi strokovne podlage za celovito prenovo javne razsvetljave.

Preglednica 41: Radioaktivnost

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	izobraževanje ljudi in sprotne ter korektno obveščanje o meritvah	izobraževanje in obveščanje javnosti o meritvah in rezultatih meritev radioakt. sevanja v okolju	opravljati monitoring	TEŠ, PV	2011: Monitoring radioaktivnosti v okolju se opravlja v okviru projekta Ekološki monitoring področja sanacije ugreznin (EKO-MON) Rezultati meritev so daleč pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi

Preglednica 42: Gospodarstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	premajhno koriščenje gosp. in obrtne zbornice, drugih institucij	zagotoviti vidnejšo vlogo GZ in OZ pri oblikovanju lokalne in reg. politike in razvoja	predstaviti javnosti in potencialnim uporabnikom vlogo in pomen Gospodarske zbornice in Obrtne zbornice	MOV	Cilji dosedaj ni bil dosežen. Ni predvidenega instrumenta sodelovanja med gospod. subjekti in občino, odvisno je od naklonjenosti v posameznem mandatu. GZ Sa-Ša je v feb. 2008 pričela z ustanovitvijo Odbora za razvoj Sa-Ša regije, kjer bodo vključeni predstavniki vseh občin, gospodarstva in državni poslanci iz regije. Odbor se bo vključeval v oblikovanje lokalne in reg. politike – npr. trenutno v usklajevanje poteka trase 3. razvojne osi. 2011: Obe instituciji se predstavljata na poslovnih srečanjih, razvojnih konferencah, organizirali so srečanja velikega in malega gospodarstva, glasilo obeh zbornic, spletne strani ...
2.	prevladovanje premogovništva in elektro. ind.	spodbujanje rasti malega gospodarstva	- programi za razvoj malega gospod. - ustanavljanje podjetniških inkubatorjev (stavba bivšega Mclub-a)	MOV Območna obrtna zbornica Velenje Sa-Ša gospodarska zbornica ostali partnerji	V 2007 podpisano pismo o nameri o ustanovitvi podjetniškega inkubatorja s SA-ŠA ORA, PV Invest, ŠCV in Tehno center Univerze Maribor. Z delovanjem prične v marcu 2008, na Koroški 62b v Velenju. Območna OZ je sprejela strategijo razvoja malega gospodarstva. Sa-Ša GZ vsako leto organizira srečanja velikega in malega gospodarstva, katerega cilj je navezovanje poslovnih stikov med malimi in velikimi gosp. subjekti. 2011: Podjetniški inkubator ustanovljen in deluje, pridobil status regionalnega mrežnega inkubatorja. Deluje že več kot 20 inkubiranih podjetij. S sredstvi SVLR je bilo urejenih kar nekaj prostorskih pogojev za razvoj malega gospodarstva na območju Poslovne cone Rudarski dom. Z razširitvijo v letu 2012 se zagotavljajo še dodatne prostorske možnosti za mlada podjetja.

			• omogočiti (prostorsko) razvoj malega gospod.		Sprejet zazidalni načrt stanovanjsko-obrtno cone Stara vas (UV MOV 22/06, 22/07).
3.	potratna raba elektr. energije	Šaleška dolina kot energetsko pasivna regija	- izobraževanje, promocija - izgradnja sončne elektrarne - vgradnja sončnih kolektorjev in elektrovoltaike na zgradbe		2011: Na MIC-u so ustanovili Center obnovljivih virov energije, kjer so na voljo praktični prikazi pridobivanja energije iz alternativnih virov ter načini varčevanja energije. Na razpisu za centre gospodarstva 2010 je bil na razpisu MG pridobljen projekt Razvojni center Energija, ki deluje. Posamezna podjetja in ustanove so postavila na strehah svoje fotovoltaične elektrarne Podpis Konvencije županov: v 2011 smo oddali SEAP (akcijski načrt za zmanjšanje emisij CO2 do leta 2020 za več kot 20 %) V fazi potrditve je tudi strateški dokument Lokalni energetski koncept MO Velenje (že izdelan in potrjen v 2012), ki ga je izdelala KSENA in vključuje analizo oskrbe in rabe energije ter akcijski načrt URE in OVE.
4.	spodbujanje (tudi finančno) uspešnih podjetij in posameznikov	Velenje – mesto uspešnih podjetij	podpora projektom, ki doprinesejo k sonar./ trajnostnem razvoju občine	MOV Savinjsko-Šaleška območna razvojna agencija d.o.o. Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica	Pri razpisih MOV ni posebnih prioritete za področje trajnostnega razvoja. 2011: Finančna sredstva se pridobivajo na državnih in EU razpisih.
5.	poplava trgovskih centrov	trgovine obravnavati kot integralni problem	izdelati strategijo razvoja trgovske dejavnosti v okviru izdelave občinskega prostorskega načrta		2011: Trgovska podjetja se združujejo v Trgovinski zbornici Slovenije. Pri razvoju trgovine gre za vprašanje plasiranja kapitala trgovskih družb

Preglednica 43: Malo gospodarstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	neprimernost delovnih pogojev v nekaterih obratih	dobri delovni pogoji	dosledno izpolnjevanje Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o varstvu pri delu	Inšpektorat RS za delo	Nadzor nad omenjenima zakonoma je naloga inšpektorata za delo, ki se stalno izvaja
2.	finančna nediscipliniranost VIP politika zaposlovanja	podjetnikom vzgojiti zavest	uvesti strožji nadzor nad delodajalci in delojemalci	Inšpektorat RS za delo Gospodarska	Nadzor nad delodajalci in delojemalci je stalna naloga Inšpektorata RS za delo. GZ Sa-Sa in OOV Velenje sta dostopni za svetovanje

	delo na črno/sivo	• dobra gospodarja boljše izkoriščati finančno svetovanje gospod. in obrtne zbornice		zbornica Sa-Ša Območna obrtna zbornica Velenje	vsakemu od članov . Organizirata seminarje, na katerih člane seznanjata z novostmi ali izobražujeta za aktualna področja.
3.	počasen razvoj malega gospodarstva	hitrejši razvoj malega gospodarstva	• omogočiti razpoložljive lokacije za razvoj malega gospod. • omogočiti stimulatvnejše pogoje za razvoj malega gospod. • subvencioniranje in kreditiranje novih malih podjetij • oprostitvev oz. nižja nadomestila za stavbno zemljišče za nova mala podjetja		Sredstva se pridobivajo iz Slovenskega podjetniškega sklada in regionalnega razvojnega sklada (Ribnica). Organizirana brezplačna svetovanja za pridobivanje ugodnih kreditov in subvencij. S strani občine ni bilo posebnih olajšav na tem področju. S sredstvi SVLR je bilo urejenih kar nekaj prostorskih pogojev za razvoj malega gospodarstva na območju Poslovne cone Rudarski dom. Z razširitvijo v letu 2012 se zagotavljajo še dodatne prostorske možnosti za mlada podjetja. S sprejetim novim Odlokom o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, se z nižanim nadomestilom vzpodbuja delovanje malih podjetij in obrtnikov v centru mesta.

Preglednica 44: Kmetijstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	kmečki turizem	povečanje št. kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom (dop. dejavnost mešanih kmečkih gospodinjstev oz. manjših kmetij)	- spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti - spodbujanje prodaje izdelkov na kmetijah	MKGP AKTRP MOV	Po podatkih AJPEŠ-a sta v MOV dve turistični kmetiji, ena izmed njih tudi oddaja sobe. MOV - spodbuja razvoj turizma na kmetiji preko ukrepov v občinskih razpisih. 2011:- deluje krožek za razvoj dopolnilnih dejavnosti za območje izpostave Velenje (skupno 42 članov, iz MOV 12 članov) - storitve s kmetijsko dejavnostjo (3 kmetije) - registrirana vzgoja sadik in okrasnih rastlin (3 kmetije) - registrirana dopolnilna dejavnost predelava zelenjave 3 kmetije - registrirana dopolnilna dejavnost peka kruha, peciva in potic 1 kmetija - registrirana dopolnilna dejavnost predelava mesa 1 kmetija - registrirana dopolnilna dejavnost predelava lesa 1 kmetija 1 sončna elektrarna (ne vem kako je registrirana) Kmetije, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost, prodajajo pridelke in izdelke tudi doma na kmetijah. - Potekalo je izobraževanje kmetov za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije v obliki tečajev - Organizirana so bila motivacijska predavanja - V obdobju od 2007 do 2011 je NPK pridobilo 16 kmetov (predelava mesa, predelava mleka, peka kruha, predelava sadja, živinoreja) Potekalo je osebno svetovanje v zvezi z uvajanjem in registracijo dopolnilnih dejavnosti na kmetijah MOV vsako leto preko razpisa za področje kmetijstva razpiše tudi sredstva za razvoj dopolnilnih dejavnosti, poleg sofinanciranja naložb v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo, tehnične podpore v kmetijstvu (društva), sofinanciranje zavarovalnih premij za živali
2.	omejena finančna sredstva	1 % proračunskih sredstev za kmetijstvo	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV	Cilj ni bil uresničen – v 2007 je bilo namenjenega za kmetijstvo 0,5 % občinskega proračuna. Sredstva za kmetijsko dejavnost se delijo na razpisih na osnovi pravilnika: 2002-2007: Pravilnik o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v MOV, 2007-2013: Pravilnik o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva v MOV. V 2004 pripravljen Program razvoja podeželja za MOV, Šoštanj in Šmartno 2006-13; dopolnjen v 2006. V 2008 predvidena ustanovitev Lokalne

				akcijske skupine in kandidiranje za so-financiranje projektov iz EU-programa LEADER.
				2011:- cilj ni uresničen. MOV je v letu 2011 z JR za razvoj kmetijstva in podeželja v MOV namenila 27.700,00 EUR od tega je bilo izplačanih slabih 20.000 EUR, kar znaša 0,05 % realiziranega proračuna MOV za leto 2011. V letu 2012 je MOV razpisala 27.060 EUR, kar znaša 0,06 % načrtovanega proračuna MOV za leto 2012. v okviru programa LEADER deluje LAS- Društvo za razvoj podeželja Šaleške doline in s projekti, ki so v skladu s strategijo LASa, uspešno pridobiva sredstva iz EU programa LEADER(Obdelano pri vključevanju v programe EU) V MOV je 139 ekol. kmetij, ki imajo skupno 814,15 ha kmet. površin pod ukrepi ekol. kmetovanja (5,9 ha/kmetijo) NAPAKA! Področje ekol. kmet. in trženje kmet. izdelkov je zajeto v Programu razvoja podeželja 2006-13. MOV v 2006 začela s projektom kmečka tržnica. Uspešno deluje vsako soboto pri Centru nova, prodajalci prihajajo iz Sa-Ša regije. Rezultat projekta je tudi nova blagovna znamka »Z nasmehom narave – iz SAŠA regije«, nekateri prodajalci so jo že pridobili. Upravljanje kmečke tržnice je prevzel MTC, najem stojnic se plačuje. 2011: Sam projekt se je v letu 2011 nadgradil z ureditvijo Mestne tržnice Velenje, ki deluje ob Centru Nova. S tem imajo kmetijska gospodarstva možnost neposredne prodaje svojih pridelkov in predelkov na tržnici, in sicer vsak dan razen nedelje in praznikov. iz MOV prodaja na tržnici svoje pridelke in izdelke 12 kmetij - V kontrolo ekološkega kmetovanja je po naših podatkih bilo v letu 2011 vključenih 13 kmetij s 108,7 ha kmetijskih površin. Za spodbujanje in razvoj ekološkega kmetovanja deluje krožek za ekološko kmetovanje za območje izpostave Velenje S pravilnikom o dodeljevanju sredstev so razširili nabor aktivnosti/ukrepov. Pravilniki so v skladu s slovensko in EU zakonodajo. 2011: Delež sofinanciranja investicij iz občinskih sredstev je odvisen od števila vlog in dosega od 10 do 50% vrednosti upravičenih sredstev investicije Kmetije kandidirajo za pridobitev sredstev za izvedbo investicij iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (ukrep Posodabljanje kmetijskih gospodarstev, ukrep Pomoč mladim prevzemnikom kmetijskih gospodarstev, ukrep Zgodnje upokojevanje, ukrep Diverzifikacija, ukrep
			- program razvoja kmetijske dejavnosti v občini: podpirati integrirano varstvo rastl. in ekol. kmetijstvo - kmečka tržnica	MKGP SA-ŠA ORA MOV
		več ekol. kmetij		
3.	ekol. kmetovanje in kmečka tržnica			
4.	vključevanje v programe EU	aktivnejše vključevanje kmet. v programe EU	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV

						Dodajanje vrednosti proizvodom, ukrep Povečanje gospodarske vrednosti gozdov V okviru 4. Osi programa razvoja podeželja, imenovane LEADER, je bilo leta 2008 ustanovljeno LAS – Društvo za razvoj podeželja Šaleške doline, ki je v obdobju 2007-2013 od dodeljenih pravic porabe v višini 564.729,07 za projekte in delovanje porabilo že 443.538,57 EUR, do konca obdobja ima na razpolago še 121.190,50 EUR. 70 % teh sredstev je evropskih, namenjenih razvoju podeželja preko razvijanja civilnih iniciativ, 30 % pa slovenskih.
--	--	--	--	--	--	--

Preglednica 45: Zaposlitvena struktura

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	javna dela	znižati stopnjo brezposelnih	• ohranitev javnih del oz. uvedba podobnih možnosti izvajanja družb. dejavnosti (pripraviti program zaposlovanja v občini)	Zavod RS za zaposlovanje	Število registriranih brezposelnih od 2005 rahlo pada. Med njimi prevladujejo iskalci prve zaposlitve, osebe do 26 let in dolgotrajno brezposelni. Program javnih del se stalno izvaja. Dopolnjuje ga še program zaposlovanja za neprofitne delodajalce. Brezposelnost znižujejo s programi Aktivne politike zaposlovanja. 2011: Z zakonodajo so državna sredstva prepolovljena
2.	slaba kontrola dela na črno	preprečevanja dela na črno	• uvesti strožji nadzor nad delodajalci in delojemalci • povezati Center za informiranje in poklicno svetovanje, svetovalna središča in druge info točke • dodatne stimulacije za ustvarjanje novih delovnih mest (glej malo gospod.) • spodbujanje prestrukturiranja podjetij	Tržni inšpektorat RS	Preprečevanje dela na črno je stalna naloga tržnega inšpektorata.
3.	pomanjkanje novih delovnih mest	• ustvarjanje novih delovnih mest • iskanje alternativnih programov zaposlitve		Podjetja	2011: Število delovnih mest se je zaradi ekonomske krize zmanjšalo

Preglednica 46: Izobrazbena struktura

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	izobraževanje ob delu	permanentno izobraževanje zaposlenih	ozaveščanje delodajalcev za dodatno izobraževanje kadrov	Zavod RS za zaposlovanje Ljudska univerza Velenje	ZRSZ izvaja programe za brezposelne osebe, med najpogostejšimi so: usposabljanje brezposelnih na delovnem mestu, delovni preizkus / razpis za zaposlovanje starejših oseb, mladih in zaposlovanje delavcev v neprofitnih programih. 2011: Kriza preusmerila sredstva v socialne pomoči V šolskem letu 2010/2011 so na Ljudski univerzi Velenje izvedli 281 različnih izobraževalnih programov in projektov za preko 6000 udeležencev. V večini programov poučujejo tudi strokovnjaki iz gospodarstva, kar omogoča boljše znanje našim udeležencem in večjo možnost zaposlitve. <u>Težave:</u> 1. Delodajalci so nemotivirani za dodatno izobraževanje predvsem zelo nizko izobraženih kadrov (brez dokončane osnovne izobrazbe). 2. Sredstva, ki jih podjetja namenljajo za izobraževanje se v času krize nevarno znižujejo. 2011: Okoljevarstveni tehnik na ŠCV, Fakulteta za energetiko v sodelovanju s sedežem v Krškem, Visoka šola za varstvo okolja, Fakulteta za glasbo se zatika na nivoju sveta za visoko šolstvo Občinski štipendijski sklad: 3 generacija (izjemno nadarjeni, razvojno prednostne poklicne usmeritve, enkratne denarne pomoči) V letu 2011 je Ljudska univerza Velenje občanom omogočila vpis v: • programe višješolskega strokovnega izobraževanja: - Poslovni sekretar - Ekonomist - Organizator socialne mreže - Welness • programe visokošolskega strokovnega izobraževanja: - Poslovanje - Poslovna administracija - Marketing - Organiziranje in menedžment socialnih dejavnosti - Menedžment vseživljenjskega izobraževanja • programe podiplomskega magistrskega študija: - Mednarodno poslovanje - Organiziranje in menedžment socialnih dejavnosti - Menedžment vseživljenjskega izobraževanja
2.	uskladitev načrtov gospodarstva in družb. dejavnosti z izobraž. institucijami	uskladitev ponudbe in povpraševanja po kadrih	• razvoj novih programov visokošolskega izobraževanja • vzpodbujanje izobraževanja za deficitarne poklice s štipendiranjem		V vseh programih poučujejo tudi strokovnjaki iz gospodarstva, kar omogoča boljše znanje našim udeležencem in večjo možnost zaposlitve.

Preglednica 47: Urejanje prostora

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	nedokončana ureditev okolice jezer	urejena okolica jezer	v občinski prostorski plan vključiti so-naravno načrtovano rabo pojezerskega območja (upoštevati povpraševanje potencialnih uporabnikov površin, ohranjanje naravne in kult. pokrajine..) upoštevati strokovne in ne politične odločitve	MOV – Urad za urejanje prostora	Sprejeti so prostorski akti, ki urejajo območje jezer: LN Rekreatijsko območje Jezero (UV 02/07), LN Stari jašek (UV 30/06), PUP 02 Škale Hrastovec (UV 04/07), UN območja sanacije ugreznin s pepelom in produkti odžvepljevanja (UV 24/07). Prostorski akti so izključno strokovne narave. 2011: Odločitev o izdelavi Občinskega prostorskega načrta (začetek 2012). Usmeritve za razvoj, varstveni ukrepi v pojezerju določeni v študiji Šaleška jezera.
2.	nepopolno infrastrukturno omrežje izven občinskega središča	urejena infrastruktura na podeželju	- pripraviti prostorske načrte za dokončno infrastrukturno ureditev primestnih predelov in podeželja občine - pridobiti dodatna sredstva za urejanje infrastrukture na podeželju	MOV	Izdelani oz. v izdelavi so številni projekti za ureditev komunalne infrastrukture: Škale-Hrastovec, Podkraj-Tajna, Zg. Šalek, Vinska Gora 2, Šentilj, Lipje 5. 2011: Nadaljevanje gradnje kanalizacijskih omrežij, stalno posodabljanje cest
3.	neurejeno vrtičkarstvo na območju MOV	urejena vrtičkarska območja	- urediti zemljišča za najem - določitev pogojev najema - vzpostaviti nadzor - zgraditi skupni večnamenski objekt		2011: Poleg območja Kunta-Kinte urejeno območje v Bevčah (vrtički se oddajajo v zakup, skupni objekt zgrajen, vzpostavljen nadzor).
4.	pomanjkanje stavbnih zemljišč za individualno gradnjo	- zagotoviti ustrezno površino stavbnih zemljišč - ohraniti obstoječa stavbna zemljišča izven ureditvenih območij naselij	- priprava občinskega prostorskega načrta - povečati površine za stanovanjsko gradnjo		2011: OPN v izdelavi, na voljo 320 ha nezazidanih stavbnih zemljišč. Obstoječa stavbna zemljišča izven ureditvenih območij ohranjena s spremembami in dopolnitvami prostorskega plana v letu 2010.

Preglednica 48: Promet

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	lokalni potniški prevoz (JPP)	- povečati uporabo javnih prevoznih sredstev - z javno mnenjsko anketo ugotoviti potrebe po krožni poti JPP, ki bi zamenjala osebni avtomobilski promet	izgradnja parkirnih hiš v centralnih predelih mesta Velenje	MOV	V 2009 načrtovana uvedba mestnega javnega avtobusnega prevoza. Pripravljajo se načrti za izgradnjo več parkirnih hiš (ob Cankarjevi, Gorica), realizacija je predvidena v letu 2009 2011: Zgrajena parkirna hiša v okviru nove avtobusne postaje, TC3 - Mercator, Začetek gradnje na Gorici, Adaptacija garaž Kardeljev trg 1-3
2.	neurejene kolesarske steze	povezati odseke kolesarskih stez	izgradnja kolesarskih stez in pešpoti na celotnem območju občine	MOV ERICO	Izdelan načrt za kolesarske povezave. Erico pripravil osnutke tematskih poti in zgibank (2007): Pot po gradovih, Sončnem parku, Kolesarske poti. 2011: Tematska kolesarska pot na Paški Kozjak v izdelavi, idejna zasnova za kolesarsko pot Huda luknja, Projekt Bicy, v izdelavi kolesarska pot do jezera, urejene poti okoli jezer, v okviru MOV deluje projektna skupina za ureditev kolesarskih povezav.
3.	parkirni prostori	- odpraviti pomanjkanje parkirnih mest v centru mesta - ne graditi na račun zelenic; racionalna je le gradnja garažnih hiš v nadstropjih	- vzpostavitev javnega potniškega omrežja - odpreti zaprta parkirišča izven delovnega časa podjetij - preprečiti parkiranje na pločnikih - zgraditi parkirišča ob obrtnih conah (Koroška) - zgraditi parkirišča in prostore za enosledna vozila - graditi večetažne garažne hiše - uvesti mestno taxi službo na hibridni pogon	MOV	Poteka izgradnja novega avtobusnega parkirišča pod bazenom – projekt izdelan, razpis za prodajo zemljišča izveden, sklenjeno javno-zasebno partnerstvo. V 2009 načrtovana uvedba mestnega javnega avtobusnega prevoza. V 2009 predvidena gradnja dodatnih parkirišč (Trg mladosti, garažna hiša Gorica). 2011: Stalni nadzor parkiranja MIRVO, Parkirišče ob krožišču pri Komunalnem podjetju, makadamsko parkirišče ob KP. Projekt lokalne – brezplačen v MOV, 6 prog. Zgrajena nova avtobusna postaja, ki obratuje, nad njo garažna hiša, garažna hiša pod Mercatorjem.
4.	prekomeren promet v mestu	umiritev prometa v mestu			2011: Stacionarni radarji, odštevalniki na semaforjih
5.	nadzor v centru	odstraniti motoriste iz con za pešce			Načrtovano in že delno zgrajeno parkirišče za motorna kolesa (skuterje) ob ŠCV 2011: Pri zdravstvenem domu in Šolskem centru Velenje parkirišči za enosledna vozila
6.	obnova cest	sprotna obnova vozišč		MOV	Vseskozi v teku.

7.	ureditev prometa izven mesta	urejen promet izven mesta	- redno vzdrževanje in prenova cest na podeželju - zagotoviti starejšim in invalidom primeren promet do Topolišice, pokopališča		2011: Stalno vzdrževanje, podeljena koncesija za 15 let (PUP d.d.) 1 avtobus z rampo za invalide
----	------------------------------	---------------------------	--	--	--

Preglednica 49: Komunalna infrastruktura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	ceste	redno vzdrževanje in prenova cest v mestu	ugotoviti stanje cestnih površin in kvaliteto izvajati vzdrževanje cest, vključno z zimskim vzdrževanjem	MOV PUP d.d. Andrejč d.o.o.	Redno investicijsko in zimsko vzdrževanje cest je stalna naloga MOV. Koncesionariji za posamezne kategorije cest: mestne – PUP d.d., lokalne – Andrejč d.o.o., za javne poti in gozdne ceste zberejo ponudnika na vsakoletnem razpisu.
2.	dotrajana komunalna infrastruktura	sanacija komunalne infrastrukture	- sanacija v starih stanovanjskih stavbah (voda, toplovod) - rekonstrukcija pokopališča Podkraj - ureditev spominskega parka na bivšem pokopališču Šmartno		2011: Po zakonodaji morajo biti stanovanja opremljena z merilniki toplote, zaključena rekonstrukcija pokopališča Podkraj Zgrajena prva faza daljinskega hlajenja (stavba MOV)
3.	ozaveščanje prebivalcev (uporabnikov)	dosledno izvajanje ločenega zbiranja odpadkov	- slediti programu projektne skupine Ravnanje z odpadki v MOV - dosledni in sprotni odvoz vseh vrst odpadkov	ERICo d.o.o. PUP Saubermacher d.o.o. šole	ERICo izvaja vzgojno-izobraževalni projekt »Odpadek naj ne bo samo odpadke« za lokalne OŠ. PUP Saubermacher v času od 2004 ni izvajal posebnih akcij za osveščanje, sedaj skupaj z MOV načrtujejo kontaktno oddajo na VTV za osveščanje ljudi o ravnanju z odpadki, ob uvedbi odvoza odpadkov v RCERO načrtujejo sestanke z upravniški blokov in javno tribuno. Akcije zbiranja starega papirja in programi vezani na osveščanje o potrebi zmanjševanja odpadkov, so vključeni v delo šol.
4.	kolesarske steze (povezava)	ureditev kolesarskih stez in poti	izdelati celovit projekt za ureditev kolesarskih stez v MOV in jih postopoma zgraditi in urediti	MOV ERICo d.o.o.	2011: Glej preglednico Odpadki Izdelan načrt za kolesarske povezave med mestom in ostalim območjem (2005, 2006), pripravljen osnutek zbiranke Kolesarske poti v MOV (2007). V 2007 izdelana prometna študija. 2011: Glej preglednici Zrak in Promet

Preglednica 50: Komunikacije

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	premalo razvito (oddaljeni deli MOV) in neizkoriščeno telekomunikacijsko omrežje	- elektr. opismenjevanje in dostop interneta vsem občanom - vzgajati kulturo uporabe mobilnih telefonov - več e-točk	- uresničevati zastavljeni program »Velenje – E mesto« - napeljava brezžičnega dostopa do medmrežja	MOV	Projekt poteka od 2001. Občanom brezplačno omogoča: pridobitev e-naslova, gostovanje spletnih strani, e-demokracijo, e-vložišče, sodelovanje v spletnem časopisu. Omogoča predvajanje sej sveta MOV v živo preko interneta. Nov. 2007 so postavili javno e-točko v planinskem domu na Paškem Kozjaku. 2011: interaktivna spletna stran MOV, e-vložišče, e-točke, območja: Multimedijški center Kunigunda, mestno središče (5 točk), okolica Velenjskega jezera (točka Klasimica), Cirkovce; Klik klic na spletni strani MOV; Velenje na Secondlife, Facebook ...
2.	dopisništva v Velenju (Delo, Dnevnik, ...)	- organizirati dopisništvo v Velenju - promocija Velenja; zagotoviti prepoznavnost območja	priprava promocijskega gradiva	MOV TIC Velenje	Promocija je stalna naloga TIC-a Velenje. Organizirano je dopisništvo Dnevnika, dopisništva Dela še ni. 2011: ni dopisništev

Preglednica 51: Turizem in rekreacija

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	obnovitev rekreacijskih objektov in površin ter vzdrževanje	- ureditev teh objektov in poti - približati rekreacijske površine uporabnikom (namestitev v bližini bivalnega okolja)	pregled stanja in načrt za obnovo tur. rekreacijskih objektov in površin	MOV TRC Jezero	Obnovljena sta Rdeča dvorana in bazen. Načrtovana je selitev igrišča pod bazenom na površine med šolama Gustav Šilih in Anton Aškerc. TRC Jezero nudi igrišča ob restavraciji Jezero. 2011: Na velenjskem rekreacijskem območju ob jezerih PV postavil 100 klopi, stalno vzdrževanje, trim steza pri Škalskem jezeru, čolnarna za pedaline. Pomembna pridobitev je Mladinski hotel v Velenju.

iznosa kulturne in nar. dediščine (npr. Sončni park – botanični vrt, tematske poti) 2.	- vzpostaviti tur. in rekreativno zanimivo infrastrukturo - aktivno vključiti naravno in kult. dediščino v življenje občanov	program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kult. in naravne dediščine	MOV Muzej Velenje ERICo	Pripravljena sta osnutka tematskih poti z zloženko za pot po gradovih in v Sončnem parku (2007). Intenzivno se obnavlja Grlova domačija, zaključek predviden do konca 2008. 2011: Pozojeva grajska pot okoli Velenja, Biotska tematska pot okoli jezer. Poti škrate Bisera: Iz Šentjanža na Lopatnik, Po obronkih Lipja, Po dolini mlinov, Pot škrate bisera po Vinski gori, poti po Kožilu... Sodelovanje Muzeja Velenje, Muzeja premogovništva Slovenije, Muzeja Usnjarstva, MOV TIC Velenje, ERICo 2011: Podzemna pustolovščina v Velenju (Muzej premogovništva, MOV TIC, AVOTA s.p., Gost d.o.o., Mladinski center, Tehniški muzej Slovenije, ŠC Velenje, umetniki Šaleške doline, Terme Topolišice, Termalad.o.o., Terme Dobrna, Berivka d.n.o. ...) Pozojevo prebujenje MOV TIC, Muzej premogovništva, PV Invest, ERICo Turistična kmetija Tuševro Sprejeti so prostorski akti, ki urejajo območje jezer: LN Rekreatijsko območje Jezero (UV 02/07), LN Stari jašek (UV 30/06), PUP 02 Škale Hrastovec (UV 04/07), UN območja sanacije ugreznin s pepelom in produkti odžvepljevanja (UV 24/07), TRC Jezero je v 2007 sprejel Razvojni program; naročili so izdelavo nove čolnarne. 2011: Projekt CUSTODES 85 % financiranja s strani EU regionalnega razvojnega sklada – kulturna dediščina in turizem v letu 2011 – grajska pot Organiziran seminar: Od neizkoriščene kulturno zgodovinske dediščine do turističnih produktov (marec 2011)
3.	večji izkoristek vodnih površin	sonaravno/trajnostno usklajen načrt rabe (objezerskih površin)	MOV TRC Jezero	
4.	finančna sredstva za razvoj turizma	Kandidiranje		

Preglednica 52: Skrb za občane

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	skrb za starejše občane	- zagotoviti brezplačno pomoč in varnost starejši populaciji - dviginiti kakovost življenja	usposabljanje in podpora prostovoljnim dejavnostim (Hospic, Sonček)	Dom za varstvo odraslih Velenje Center za socialno delo	Za starejše občane ima CSD organizirano socialno oskrbo na domu. Poteka s pomočjo 12 oskrbovalk, trenutno je v občini 38 oskrbovancev, MOV vlaga zgledno višino so-financiranja, tako je lahko oskrba bolj dostopna. Oskrba podaljšuje dobo bivanja na domu, s tem se povečuje kakovost življenja starostnikov. ŠCV ima organizirano prostovoljno dejavnost za diake - trenutno

			- neoviran dostop starejšim invalidom - v razvojne projekte vključevati tudi starejše (še aktivne) strokovnjake	Hospic Karitas ŠCV ZD Velenje	4 prostovoljci pomagajo v domu za varstvo odraslih, občasno delajo tudi za Karitas – obiski starejših na domu, pomoč pri nakupih. Finančna sredstva prispevajo MOV in ŠCV, višina sredstev se bistveno ne spreminja. 2011: MOV organizira socialno varstveno storitev pomoč na domu (izvajalec je CSD) – pomoč na domu, MOV zagotavlja okoli 79% subvencije k ceni storitve. Projekt Velenje-starosti prijazno mesto (WHO) okrogle mize, predavanja, program aktivnosti za izboljšanje kvalitete življenja starejših. Projekt Socialna vključenost starejših v MOV (vodnik po socialnih programih) shema organizacije socialnega varstva, posvetovalnica za starejše in za ostale pomoči potrebne občane. Projekt Občina po meri invalidov: rampa za invalide na lokalnih avtobusih (lokalci), parkirna mesta za invalide, stopniščni vzpenjalec Posvetovalnica za starejše Pomoč na daljavo (SOS gumb) – vama starost Cilj: Odprti center za starejše (razvedrilo, druženje, povezovanje, socialno vključevanje, dodatna pomoč pri skrbi zase).
2.	skrb za mlajše občane	zagotoviti več stanovanj in prostorov za preživljanje prostega časa mladih (glasba, ples, ustvarjalne dejavnosti)	- izgradnja prostorov za aktivnosti mladih - več stanovanj pod ugodnimi pogoji za mlade družine		2011: več kot 70 novih neprofitnih stanovanj, mlade družine kandidirajo na razpise pod enakimi pogoji kot drugi (dodatne točke za mlade družine), enkratna denarna pomoč za novorojence; sofinanciranje mladinskih projektnih aktivnosti in projektov za doseg ciljev strategije mladih; ureditev mladinskega hotela.
3.	pomanjkanje (nadstandardnih) kapacitet za oskrbo starejših občanov	udobno in kvalitetno življenje starostnikov	- popraviti normative in uvajati manjše domove - dati možnost zasebnikom (koncesionarjem) - izgradnja nadstandardnih kapacitet za oskrbo starejših	Javni zavod Dom za varstvo odraslih	V Velenju je Dom za varstvo odraslih, ima 190 mest za bivanje in 5 mest za dnevno oskrbo. Pred kratkim so dom obnovili. Dom ne zadovoljuje vseh potreb, čakalna vrsta traja več let. Potrebno bi bilo zgraditi nove kapacitete. EU sredstva za obnovo Doma za varstvo odraslih
4.	univerza za III. življenjsko obdobje	univerza za III. življenjsko obdobje bolj javno prepoznavna	nadaljnja podpora dejavnim univerze za III. življenjske obdobje	Društvo Univerza za III. življenjske obdobje Velenje	Društvo deluje od 1986, je drugo najstarejše društvo Univerze za III. življ. obdobje v Slo. V 2006/07 so izvedli 57 krožkov, s 784 udeleženci in 34 mentorji. Št. udeležencev se vsako leto povečuje, št. mentorjev pa zmanjšuje. Fin. sredstva s strani občine so ostala na isti ravni kot v 2004. Fin. viri v 2007: 13 % občinski in drž.

				proračun (denar pridobljen preko razpisov), 12 % donatorstvo podjetij, 74 % prihodki od izobraževanj. Veliko dela poteka prostovoljno, delo bi jim olajšala možnost stalne zaposlitve za enega človeka.
				2011: Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje je v letu 2011 izvedlo 63 izobraževalnih programov (od 15. oktobra do 15. maja) in delujejo po sistemu učenja v krožkih.

Preglednica 53: Vzgoja

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	cene vrtoev	finančna dostopnost vrtoev	- olajšati življenje samohranilkam, mladim družinam - stimulativnejši dostop vrtoev, npr. ceneje za 2., 3. otroka - izračun plačila vrtca za dejansko prisotnost otroka v mesecu - uskladitev delovnih časov vrtoev in šol z delovnim časom v industriji, gospodarstvu - privat varstvo	MOV Vrtec Velenje	MOV sofinancira 20-28 % cene. Na podlagi vloge in mnenja CSD se so-financiranje lahko tudi poveča. Brezposelne samohranilke koristijo vrtec brezplačno. Možnosti znižanja plačila nekateri lažno izkoriščajo – beležijo pojav navideznih samohranilk, navidezno ločenih staršev. V MOV je 68 % vključenost otrok v vrtee, kar je nad sloj. povprečjem (64 %). 2011: Povprečno razmerje med prispevki staršev in prispevki ustanovitelja – MOV je 27,48% starši: 72,52% prispevek MOV, ugodene prošnje samohranilk ob izjemnih okoliščinah Od 1.9. 2008 v veljavi določba da je za 2. In nadaljnje otroke brezplačno, za starejšega en plačini razred nižje V vrtec Velenje smo vključili vse otroke katerih starši so izrazili interes za vključitev v vrtec; vsa ta leta se je vpis v vrtec Velenje povečeval, zgradili smo nov štiri oddelčni vrtec pri enoti Vrtiljak; adaptirali smo prostore za potrebe treh oddelkov vrtca na Kardeljevem trgu; širjenje oddelkov vrtca na OŠ (Livada, Gorica in podružniška šola Šentilj). 50 % olajšava za otroke, za katere so starši dokazali z zdravniškim spričevalom za odsotnost mesec ali več (MOV). Za otroke s posebnimi potrebami pa za vsak dan odsotnosti (z zdravniškim potrdilom oproščeni oskrbnine). Delovni čas je usklajen s potrebami staršev (Lučka je odprta do 20:30, sicer večina do 16:30). Zasebne varuške registrirane pri Ministrstvu za šolstvo

2.	medgeneracijska solidarnost (solidarnost za sočloveka)	• krepiti medgeneracijsko solidarnost • integracija več vzgojnih dejavnikov	• spodbujati prostovoljno delo • večji poudarek vzgojnim komponentam pri izobraževalnih procesih		2011: V vrtcu povezave z MOV, Galerijo Velenje, Festivalom Velenje, Muzejem Velenje, Glasbeno šolo Velenje, Športno zvezo, Zdravstvenim domom Velenje, Šolskim centrom, Ericom, Premogovnikom, Gorenjem, Domom za varstvo odraslih, MZPM Velenje, vključevanje starih staršev, OŠ, Ljudsko univerzo, CVIU, KS, obrtniki,.... Program predšolske vzgoje se izvaja v skladu z Kurikulumom, poleg tega pa so omogočeni še obogatitveni programi, ki so že postali del Kurikuluma vrtca in so za otroke brezplačni to so: Varno sonce, dnevno taborjenje, predšolska bralna značka, gledališki abonmaji, Ciciban planinec, Vesela šola, Potovalni nahrbtnik, pevski zbori,...Edina plačljiva dodatna dejavnost vrtca pa je angleščina. S projektom »Čisto moje Velenje« se krepijo medgeneracijske vezi: dijaki in študentje pomagajo v Domu za varstvo odraslih (sprehodi s starostniki, družabne igre, branje), izvajajo otroške delavnice na Centralnem otroškem igrišču najmlajše, izvajajo aktivnosti pri taborjenju otrok v Ribnem.
----	---	--	---	--	--

Preglednica 54: Migracije

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	beg možganov	ponuditi delovna mesta za šolane kadre	• pripraviti program izobraževanja in zaposlovanja ter ga prilagoditi potrebam družbenih in gospodarskih subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV	Programi zaposlovanja so osrednja naloga ZRSZ. S prenovo SŠ programov bo od 2008/09 dalje sodelovanje z gospod. subjekti obvezno.
2.	praznjenje podeželja	spodbujati zaposlovanje na podeželju	• pripraviti Program izobraževanja in zaposlovanja ter ga prilagoditi potrebam družbenih in gospod. subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV	Za vsakega brezposelnega pripravi svetovalec ZRSZ zaposlitveni načrt – ta je prilagojen izobrazbi osebe in usmerjen k zaposlitvi ali vključevanju v program Aktivne politike zaposlovanja. ŠCV sodeluje pri izvajanju dodatnih izobraževanj za podeželsko prebivalstvo – npr. imeli so usposabljanje za lastnike turističnih kmetij, sodelovali so pri širjenju spletnega omrežja na podeželje, ipd.

Preglednica 55: Narodnost

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	skrb za slovenski jezik v javni rabi	spoštovanje slovenskega jezika	• vključevanje vseh za spoštovanje (gojenje) materinega jezika in hkrati upoštevanje drugačnosti in strpnosti pri vzgoji in izobraževanju ter v vseh ostalih dejavnostih družbenega življenja	ŠCV Karitas posamezna društva	Navedene vsebine so zajete v delovnih področjih prostovoljnega dela na ŠCV, npr. delo z Romi. Prostovoljci organizirajo tudi 2x letno humanitarno akcijo in obisk npr. v azilu. En teden obveznih izbirnih vsebin na ŠCV je namenjen temi »družina, mir in nenasilje«, v okviru tega imajo predavanja iz navedenih vsebin. Te so vključene tudi v razredne ure, posebej še v predmet sociologije, filozofije. 2011: Na Ljudski univerzi Velenje izvajajo nov program Začetna integracija priseljencev (180 ur, 120, ur, 60 ur), ki vsebuje vsebine slovensčine za priseljence, spoznavanje slovenske kulture, družbe in ustavne ureditve za njihovo boljše vključevanje v slovensko družbo. Program izvajamo na podlagi razpisa Ministrstva za notranje zadeve. So tudi pooblaščenca institucija za izvajanje izpita iz znanja slovensčine na osnovni ravni. 2011: Na Ljudski univerzi Velenje izvajajo tečaje tujih jezikov: angleščina, nemščina, italijanščina, francoščina, ruščina, ..., kar omogoča bolj kvalitetno sprejemanje drugih narodov. Priprava projekta: AMBASADA MEDKULTURNEGA DIALOGA
2.	upoštevati in spoštovati različnost narodov	sprejemanje drugih narodov			
3.	enakopravnost državljanov	dosledno spoštovanje zakonov			

Preglednica 56: Zdravstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	pojavi se različne vrste odvisnosti (alkohol, droge, ipd.)	• preprečevanje odvisnosti (preventiva in kurativa) • strokovna pomoč odvisnikom in njihovim družinam • podpirati preventivne dejavnosti	• sprememba zakonodaje, ki bi dodelila občinam več sredstev za izvedbo programov za preventivo (vzgojni, izobraževalni, zdravstveni programi) • več preventivnih programov in strokovne pomoči, posebno mladi populaciji • nadzor kakovosti hrane glede vsebnosti škodljivih snovi, npr. v sadju, zelenjavi	LAS Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog Zdravstveni dom Velenje	LAS izvaja številne programe za različne ciljne skupine Center deluje v Zdravstvenem domu Velenje. Finančna sredstva se min zvišujejo, a potrebe so še dosti večje. 2011: Center zagotavlja podporo ter nadomestno terapijo tudi za uporabnike drugih občin (Koroška, Savinjska regija) deluje v Zdravstvenem domu. Finančna sredstva se minimalno zvišujejo, čeprav so potrebe bistveno večje.

2.	zdravstvena vzgoja za zdravo življenje	čimbolj zdrave populacije in zdrav način življenja: gibanje, uravnotežena prehrana, odpravljanje stresa, dovolj počitka, pozitiven odnos do zdravja	programi za ozaveščanje občanov	Zdravstveni dom Velenje – Referat za zdrav. vzgojo MOV	Izvajajo številne programe: »CountrywideIntegratedNoncommunicableDiseases esInterventionProgramme« (CINDI); III. Življenjska univerza; programi za predšolske otroke, OŠ in SŠ, starše, učitelje; zdravniški nasveti na Radiu Velenje 1x tedensko; z Društvom prijateljev mladine organizirajo predavanja za starše, mladino. 2011: Zdravstvena predavanja in vzgoja v vrtcih, šolah, krajevnih skupnostih, podjetjih Zobozdravstvena vzgoja s kontrolo zob in želiranjem, številni vzgojno izobraževalni programi Javni razpis za sofinanciranje programov/projektov na področju zdravstva in socialnega varstva. Ambulanta za odvisnike v sklopu ZD Velenje. Podpisano ismo o nameni z bolnico Slovenj Gradec o sodelovanju na specialističnem nivoju - bolezni srca in ožilja, prebavil in ledvic. Bolnica Topolišica je regionalnega pomena glede pulmologije in splošne interne medicine. Pridobljena sredstva za energetska sanacijo zgradb.
3.	širitev zdravstvene infrastrukture	boljša zdravstvena infrastruktura	- zagotoviti ustrezne kadrovske in prostorske kapacitete - ustanovitev diagnostičnega centra za najpogostejše bolezni (srce, ožilje) - določiti položaj, vlogo in mesto bolnice Topolišica kot regionalne bolnice	Zdravstveni dom Velenje, MOV, Bolnica Topolišica	

Preglednica 57: Sociala

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	skrb za družine		- urediti kakovostno bivalno okolje za družine - več soc. stanovanj (za mlade družine) - aktivnejše delo soc. služb pri ugotavljanju in reševanju problemov, tudi na šolah	MOV	MOV: ima javno kuhinjo, ki jo uporablja 40 oseb/dan, zanjo namenja cca 20.000 Eur/leto; sprejemajo pravilnik za dodeljevanje občinskih izrednih pomoči; Rdečemu križu namenijo cca 3.000 Eur/leto. 2011: Dobrodelni sklad MOV (podračun za dobrodelne namene) – prireditve, lictacije, pomoč socialno ogroženim ljudem
2.	družbeno okolje		- aktivacija invalidov v delovno in družbeno okolje - vključevanje mladih, aktivnih upokojencev v družb. življenje		2011: Inštitut Integra – rehabilitacija in izobraževanje invalidov Projekti iz tabele Skrb za občane

3.	spodbujanje dodatnih dejavnosti na kmetijah	omogočiti kmetom dovolj kvalitetno življenje na kmetiji in obdržati mlade ljudi na kmetiji	spodbuda in podpora perspektivnim kmetijam (s pripravljenim programom)	MOV	Za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji je možno pridobiti so-financiranje preko občinskih razpisov. 2011: Glej Preglednico Kmetijstvo
4.	domovi za ljudi z motnjami v duševnem zdravju, zavetišče, materinski dom	omogočiti ljudem v konkretnih stiskah in situacijah izbiro najustreznejše rešitve	nadaljnja podpora dejavnostim za občane s posebnimi potrebami	MOV	Zavetišče za brezdomce – občane namestijo v dom v Celju. Materinski dom – koristi se dom v Celju. Varna hiša je v Velenju, v brezplačnem najemu jo vodi Društvo reg. Varne hiše Celje. Na Efenkovi deluje Dnevni center za uporabnike psihiatričnih storitev. 2011: Zavetišče na C. Simona Blatnika, Varna hiša in Dnevni center za uporabnike psihiatričnih storitev redno delujeta
5.	vedno več delavcev iz tujine	izboljšati socialni položaj tujih delavcev	nuditi jim ustrezne bivalne pogoje		2011: Tisti s stalnim bivališčem v MOV so opravičeni do soc. pomoči

Preglednica 58: Kultura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	kulturna krajina	prepoznavna (promovirana) in urejena kulturna krajina	program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine	MOV	Ohranjanje kulturne krajine je naloga načrtovalcev prostora. Knjižnica organizira več kulturnih dogodkov – rezultati so več obiskovalcev prireditve, več članov knjižnice in več abonentov.
2.	kulturni dogodki	ohranjanje in razvoj kulturnih dogodkov	- vključevanje v evropske kulturne dogodke (gostovanja, izmenjave) - povezovanje kult. dogodkov s turizmom (jadranje, kulinarika, kulturni spomeniki) - kandidatura za evropsko prestolnico kulture v 2012 - promoviranje slovenske kulture - ustanovitev zavod Festival Velenje - razvoj lastne umetniške produkcije	MOV Muzej Velenje Knjižnica Velenje društva	2011: Velenje je partnersko mesto v projektu EPK 2012. Izvajajo se številni kulturni dogodki v okviru Javnih zavodov: Festival Velenje, Galerija Velenje, Muzej Velenje, Knjižnica Velenje, Mladinski center Velenje in javni sklad za kulturne dejavnosti. Zavod Festival Velenje deluje od 1. maj 2008 Tradicionalne prireditve so: P'ikin Festival, Poletne kulturne prireditve, Dnevi mladih in kulture, Festival mladih kultur Kunigunda.

3.	premalo ljubiteljske kulture; stojnice	• ohranitev običajev • nadzorovan izbor stojnic, ki tematsko ustrezajo posameznim prireditvam			2011: Običaji se ohranjajo s prireditvami – Starotrški dnevi (Šalek, Staro Velenje), Srednjeveški dnevi na gradu Velenje, prireditve turističnih društev, folklornih skupin, ipd. Organizator poskrbi, da so na sejnih stojnicah tematsko ustrezne (npr. jesenski, spomladanski, cvetlični sejem). Sofinanciranje društev in programov s strani MOV
----	--	--	--	--	--

Preglednica 59: Kulturna dediščina

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	zaščita območja »Škalske ugreznine«	• dokončna ureditev območja • ohraniti zelene površine in omogočiti razvoj	• popis habitatov in inventarizacija naravnega okolja v občini • pripraviti dokumente za razglasitev krajinskih parkov in naravnih kvalitiet v občini (upoštevanje okoljske predpise na vseh ravneh) • sprejeti strategije varovanja naravnega okolja • ustanoviti službo za upravljanje z razglašeni naravnimi spomeniki, parki • ozaveščanje prebivalcev	MOV ZRSVN	ZRSVN je izdelal inventarizacijo naravne dediščine. Območje Škalskih ugreznin evidentirano kot naravna vrednota, razglasitev predvidena v 2009. Strategija varovanja nar. okolja je del OPVO, ki je v fazi priprave. Služba še ni ustanovljena. Ozaveščanje občanov poteka vseskozi preko različnih programov MOV, ERICO
2.	zagotovitev sredstev za obnovo kulturne in nar. dediščine	ohraniti kulturno in nar. dediščino in jo približati obiskovalcem	• program za strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine • sanacija kult. dediščine Vila Bianca, stara elektrarna, Beli dvor, Turn • oživljanje starega mestnega jedra	ZRSVN zvks MOV	Inventarizacija naravne in kulturne dediščine je narejena. Izdružuje se osnutki in zgibanke za tematske poti – realizacija v 2009. 2011: Obnovljeni Vila Bianca in Grilova domačija

Preglednica 60: Šport

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec	stanje 2007 - 2011
1.	center vodnih športov ob jezeru	povezava turizma in športa	- program/strategija razvoja športne dejavnosti v občini, usklajena z nacionalnim programom športa v RS (NPS) - služba za upravljanje in vzdrževanje športnih objektov ter površin v MOV - sprejem meril in kriterijev za so-financiranje programov športa v občini	MOV, Javni zavod Rdeča dvorana, Športna zveza Velenje, Smučarsko skakalni klub, športna društva	2007: Ni izdelane strategije razvoja športa. Upravljanje športnih objektov vrši: Javni zavod Rdeča dvorana (Rdeča dvorana, bazen, kotalkališče, deloma tudi stadion), Smučarsko-skakalni klub upravlja s skakalnicami, za šolska igrišča skrbijo njihove šole. Prvi pravilnik za so-financiranje športnih dejavnosti je bil sprejet v 2003, od 2007 velja nov Pravilnik o merilih za so-financiranje izvajanja letnega programa športa v MOV. V teku je projekt Vodni park Velenje, MOV sodeluje z izgradnjo letnega olimpijskega bazena (v 2007 izdelali idejno rešitev za objekt bazena). 2011: Država je v fazi sprejemanja nove faze NPS 2011-2020, MOV čaka na njen sprejem. Sredstva za športne dejavnosti se delijo na osnovi javnega razpisa in Pravilnika o sofinanciranju športa v MOV
2.	ni koncepta razvoja športa	povečati odstotek športno aktivnih prebivalcev	- brezplačna uporaba obstoječih športnih kapacitet - odprta športna in otroška igrišča (z nadzorom) - spodbujanje množičnih športno-rekreat. prireditev, npr. »aktiviraj se!«		2011: Sprejemajo se letni programi športa na osnovi sprejetega pravilnika. Klubi in društva prijavijo svoje potrebe in v okviru možnosti imajo občinske športne objekte za redno vadbo v brezplačni uporabi Pri enotah Vrtca Velenje so bila otroška igrišča opremljena z novimi igrali. Otroška igrišča so odprta v okviru delovnega časa vrtcev.
3.	kopališče	več finančnih sredstev v občinskem proračunu, namenjenih športno- rekreativnim površinam	obnova zunanjega bazena		Sredstva za športne dejavnosti so se od 2004 povečala, na račun investicije v zimski bazen v 2006-2007 (dograditev in posodobitev), delno tudi obnove Rdeče dvorane v 2004. 2011: Na obstoječi lokaciji ne bodo gradili bazena, njegova gradnja se planira na J bregu Velenjskega jezera.

4.	popularizacija športa med mladimi	namenska poraba sredstev			MOV propagira šport na različne načine: od 2005 v sodelovanju s SZ Velenje pripravlja Predstavitev športnih klubov na Titovem trgu, so-financira drsališče na Titovem trgu v decembru, skupaj s Športno unijo Slo. Sodeluje v akciji Veter v laseh, s športom proti drogi!, so-financira počitniške programe za učence OŠ v Rdeči dvorani, so-financira 10-urni tečaj plavanja za otroke 1. in 2. razreda, so-financira športne prireditve (v 2007 npr. Skavt fest, Slovenija teče za zdravje). 2011: Ureditve drsališča v letnem kinu (Jezero). Otroška olimpijada in Žogarija.
----	---	-----------------------------	--	--	---

4. CILJI IN UKREPI ZA OBDOBJE 2012 – 2016

Rezultati lokalne agende v MOV so več kot zadovoljivi. Praktično ni področja, kjer ni mogoče zaznati napredka. Zato so v tej točki ažurirani cilji za naslednje štiriletno obdobje. Cilje smo posodobili na podlagi analize rezultatov, predlogov, ki so bili podani na delavnici, dne 9. maja 2012 in predlogov posameznih služb MOV, koncesionarjev ter posameznikov. Velik del ciljev se nadaljuje iz prejšnjih obdobj, zlasti tistih, kjer gre za stalne naloge.

V nadaljevanju te točke so poudarjeni najpomembnejši cilji oziroma projekti, nato pa sledi podroben pregled ciljev in ukrepov v obliki preglednic.

Na področju varstva okolja in komunalne infrastrukture je izpostavljeno tako posodabljanje vodovodnega kot kanalizacijskega omrežja. V načrtu je izdelava karte hrupa - to je eden izmed redkih manjkajočih okoljskih podatkov. Na področju zraka je ključni projekt za celotno Šaleško dolino izgradnja bloka 6 šoštanjske elektrarne. Z lokalnega vidika gre predvsem za nadaljevanje ekološke sanacije tega elektroenergetskega objekta, saj se bodo emisije v zrak še občutno zmanjšale, prav tako pa tudi poraba vode. Pomemben in finančno zahteven projekt bo tudi zamenjava svetilk javne razsvetljave (zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja). V pripravi je državni prostorski načrt za umestitev hitre ceste, ki bo zmanjšala tranzitni promet skozi mesto in s tem posledično obremenjevanje zraka.

Na gospodarskem področju bodo naporii usmerjeni predvsem v (še) boljše sodelovanje med gospodarskimi družbami, samostojnimi podjetniki, zavodom za zaposlovanje in MOV.

V okviru družbenih dejavnosti oziroma sociale načrtujejo izgradnjo Centra za starejše (razvedrilo, druženje, povezovanje, socialno vključevanje, dodatna pomoč pri skrbi zase). Na Gorici bo zgrajenih 132 novih neprofitnih stanovanj s pripadajočimi 198 pokritimi parkirišči (garažna hiša). Postopno bo MOV na Gorici od investitorja odkupila še 460 pokritih in 2 etaži garažne hiše (460 pokritih parkirišč), kar bo rešilo problem parkiranja na Gorici.

Nadaljnje posodabljanje mestnega središča je tako poseg na področju urejanja prostora kot ohranjanja kulturne (arhitektonske) dediščine. Projekt bo obenem prispeval k večji prepoznavnosti Velenja in k izboljšanju kvalitete življenja za prebivalce.

Ob stalnem prilagajanju izobraževalnih programov bo dokončana zgradba Gaudeamus, s katero bo dolgoročno rešena problematika dijaške in študentske prehrane ter zagotovljene predavalnice za visokošolski študij. Na ŠCV bodo energetske prenovili obstoječe zgradbe. Pri vrtcih in šolah bodo nadaljevali z investicijskim vzdrževanjem s ciljem kvalitetnejšega opravljanja osnovne dejavnosti in povečanja energetske učinkovitosti.

V zdravstvenem domu načrtujejo finalizacijo tretjega nadstropja prizidka in širitev fizioterapije, zaposlitev dodatnih zdravnikov ter organizacijo specialističnih ambulant.

4.1 PRIKAZ PO POSAMEZNIH ELEMENTIH OKOLJA

Preglednica 61: Zrak

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	povečana prometna dejavnost povzroča onesnaževanje zraka	izboljšanje kakovosti zraka v mestu in primestnih naseljih	- urejanje omrežja kolesarskih stez in pešpoti - poiskati nove vire financiranja za javni potniški promet - imisijski nadzor za ugotavljanje vplivov prometa - vzgoja in ozaveščanje prebivalcev za zmanjšanje emisij iz prometa - Projekt TAB (EU projekt – spremljanje imisij) - preusmeritev tranzitnega prometa iz središča mesta	MOV TIC Velenje TD Vinska Gora ERICo d.o.o.
2.	ne-tekoč promet	bolj tekoč promet	- izgradnja hitre ceste - izgradnja krožišč	
3.	emisije iz različnih virov	zmanjšanje emisij	- izgradnja bloka VI šoštanske elektrarne - nadaljevanje ekološke sanacije - zmanjšati emisije/smrad iz deponije premoga, zračnega jaška Premogovnik Velenje - zmanjšati emisije ind. (Veplas) - zmanjšati emisije iz kmetijstva - izboljšati nadzor - zmanjšati emisije iz naslova učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije	

Preglednica 62: Vode

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	neizkoriščen je vodni potencial jezer (turizem, rekreacija)	ureditev in raba obstoječega objezerskega prostora z upoštevanjem varstva narave	sonaravni prostorski načrt rekreativno turistične rabe jezer in njihovih bregov	MOV TRC Jezero
2.	neprimeren odnos do pitne vode	zmanjševanje porabe vode	- dosledno varovati vodne vire in dodatno ozavestiti ljudi o zmanjšanju porabe pitne vode - zagotavljati kakovostno pitno vodo (posodobitev vodovoda, čistilne naprave za pitno vodo) - zmanjšati izgube pitne vode iz sistema - zamenjava neustreznih (azbestnih) cevi - zmanjšati uporabo pitne vode za tehnološke namene - uresničevanje programa Komunalnega podjetja Velenje	Komunalno podjetje Velenje, uporabniki

3.	urejanje in vzdrževanje vodotokov ter Šaleških jezer	ohranitev in izboljšanje vodotokov ter jezer	• dosleden nadzor vodnih virov in vodotokov (onesnaževalcev/ind. iztokov) ter sanacija, kjer je potrebno • upoštevanje državnih in lokalnih predpisov (Sanacijski program za vode) • stalno dopolnjevanje katastra onesnaževalcev • nadaljevanje monitoringa kakovosti voda v Šaleški d. (vsi vodotoki in jezera) • posodobitev in dogradnja kanalizacijskega sistema z zadrževalnimi bazeni za padavinske vode • zmanjšanje onesnaževanja ob jezerih (iz kmetijstva) spoštovanje ustreznih varstvenih pasov • ekoremediacijski ukrepi na pritokih jezer in v jezerih • dotok sveže vode v spodnje plasti Škalskega in Velenjskega jezera • izboljšanje poplavne varnosti v spodnjem toku Pake • ureditev struge in brežin Pake v mestnem središču • ureditev struge za življenje živih bitij na celotnem območju regulacije	MOV, Komunalno podjetje onesnaževalci ERICo d.o.o.
----	--	--	--	--

Preglednica 63: Tla

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	stalno urejanje in vzdrževanje parkovnih površin	urejene zelene površine namenjene sprostitvi ter urejena okolica objektov	• stalno urejanje mestnih zelenih površin	koncesionar
2.	degradacija kmetijskih površin	ohranjanje kmetijskih površin	• zaščita kmetijskih površin pred pozidavo • zaščita kmetijskih površin pred erozijo • dosegati ustrezno kemijsko kakovost in rodovitnost tal • nadzorovana uporaba škropiv in gnojil • spodbujanje ekološke pridelave hrane	MOV, lastniki, pristojne inšpekcijske službe
3.	usklajena raba prostora		• potencialni izvajalci sodelujejo v fazi načrtovanja prostorske ureditve • premišljena umestitev nove hitre ceste v okolje	MOV, pristojna ministrstva
4.	ugrežanje površja in njegove poškodbe zaradi premogovništva	urejena zemljišča	• stalna rekultivacija poškodovanih površin	Premogovnik Velenje

Preglednica 64: Rastlinstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	zaščita ogroženih rastlin in znamenitosti	zaščiten in ohranjen naravna dediščina	pripraviti program zaščite naravnih vrednot in naravnih znamenitosti občine	MOV, ZVKD, ZVN
2.	spodbujati pestrost vrst	dosledno slediti konvenciji o ohranjanju biotske pestrosti, ozaveščanje prebivalcev	izdelati program ohranjanja biotske (in krajinske) pestrosti v občini	Zavod za varstvo narave OE Celje
			- ohranitev travniških sadovnjakov in njihova zaščita pred okužbami s karantenskimi boleznimi - ureditev Sončnega parka za vzgojo in trajnostni razvoj	Lastniki, MOV
3.	slabšanje stanja mestnih, primestnih gozdov	izboljševati in ohraniti stanje mestnih in primestnih gozdov	prenoviti in sprejeti Odlok o zaščiti primestnih zaščitenih gozdov in ostalih gozdnih površin (ravljanje z gozdovi)	Zavod za varstvo gozdov RS MOV

Preglednica 65: Živalstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	zaščititi ogrožene živalske vrste in ohraniti biotsko pestrost	ohraniti čimveč prostora v sonaravni obliki (zaščiten območja)	pripraviti program zaščite nar. vrednot in znamenitosti (po predhodni inventarizaciji stanja)	Lovske družine, MOV
2.	skrb za ustrezne življenjske pogoje ptic v mestu	čimveč različnih vrst ptic v mestu	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini	DOPPS
3.	skrb za ustrezne pogoje za čebelarstvo	razvoj čebelarstva	- spodbujanje čebelarstva - vzpostaviti zdravo okolje za čebele	Čebelarji, MOV
4.	nadzorovano spodbujati avtohtone živali v vodi	ohranjena biotska pestrost	izdelati program ohranjanja biotske pestrosti v občini za vodne živali	Ribiška družina
5.	neprimeren odnos do živali	čimveč oblik izobraževanja s strani različnih društev	ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti glede ravnanja z divjimi in domačimi živalmi (kultura sprehajanja občanov z domačimi živalmi, ravnanje z živalskimi iztrebki v mestu, zavetišča za domače in divje živali, hoteli za domače živali, ipd.)	Društvo za pomoč živalim Poživ Velenje
		večja odgovornost lastnikov		
		gojenje živali, ki niso nevarne za občane		

Preglednica 66: Človek

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	vandalizem in kriminal kot gmotna in psihična obremenitev družbe	znižati št. kriminalnih dejanj in pojavov vandalizma: Velenje – varno mesto	povečan nadzor na javnih mestih	Policija
			- povečati video nadzor - povečati policijski nadzor z ukrepanjem - v nadzor vključiti redarsko službo - tehnično varovanje	

			preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov
2	pojavljajo se različne vrste odvisnosti	mesto brez drog in drugih oblik odvisnosti	povečan nadzor na javnih mestih	Policija
			preventivna dejavnost (ozaveščanje, izobraževanje, svetovanje)	Policija MOV – Sosvet za izboljšanje varnosti občanov MOV – LAS Velenje
			večja in bolj organizirana ponudba aktivnega in zdravega preživljanja prostega časa	MC, MZPM, MOV
3	okrepiti obveščanje javnosti na področju ekologije	večja obveščenost občanov o stanju okolja (dostop do okoljskih podatkov)	pripraviti programe za ozaveščanje prebivalcev lokalne skupnosti za različna področja – okoljski viri, lokalni mediji, seminarji ipd.	ERICo d.o.o. MOV društva

Preglednica 67: Biotop

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	dobro stanje reke Pake, pritokov in jezer	ohraniti kakovost naravnih virov, vodotokov in jezer	popis ter analiza habitatov in inventarizacija naravnih okoljskih virov	MOV
			uskladitev normativov glede na strokovno mnenje na občinski ravni	
			sodelovanje z Zavodom za varstvo narave v zvezi z ohranjanjem biotopov	MOV – Urad za urejanje prostora
2	spodbujati biotsko pestrost	zagotoviti pogoje za biotsko pestro okolje (rastl. in živalskih vrst ter habitatov)	program ohranjanja biotske pestrosti v občini	Zavod za varstvo narave OE Celje

Preglednica 68: Odpadki

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	vzpostavljeno ločeno zbiranje odpadkov	Izboljšati učinkovitost gospodarjenja z odpadki	Povečevanje količin ločeno zbranih frakcij	MOV, koncesionar
			Zmanjšanje količine preostanka odpadkov	
			Vzpodbijanje kompostiranja na domovih	
			ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev	RCERO, MOV, Erico d.o.o., društva, KS-ji
2.	javno odlagališče	urediti območje zaprtega odlagališča in redno delovanje zbirnega centra	rekultivacija zaprtega odlagališča	Komunalno podjetje Velenje

Preglednica 69: Hrup

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	MOV nima izdelane karte hrupa	izdelati karto hrupa	- izdelati karto hrupa in določiti območja varstva pred hrupom - selitev hrupno motečih dejavnosti iz poselitvenih območij	MOV
2.	promet	zmanjšanje hrupa zaradi prometa	- ugotoviti vire hrupa (kataster) - opravljanje rednih meritev (monitoring) hrupa - nadzor peš con in parkov - izdaja ustreznih odlokov - upoštevati probleme s hrupom pri prostorskem načrtovanju	Ministrstvo za prostor in infrastrukturo, MOV

Preglednica 70: Svetlobno onesnaževanje

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	svetlobno onesnaženje	zmanjšati svetlobno onesnaževanje	zamenjava svetil javne razsvetljave v skladu s programom in veljavno zakonodajo	KSSENA, MOV

Preglednica 71: Radioaktivnost in neionizirajoče sevanje

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	sprotno obveščanje o meritvah radioaktivnosti	izobraževanje in obveščanje javnosti o meritvah in rezultatih meritev radioakt. sevanja v okolju	opravljati monitoring območja sanacije ugreznin	TEŠ, PV
2.	bazne postaje mobilne telefonije	ugotoviti vpliv	izmeriti in ovrednotiti raven sevanja	MOV
3.	dalnjevodi	ugotoviti vpliv	- izmeriti in ovrednotiti raven sevanja - po potrebi pokablitev	MOV, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor

4.2 PRIKAZ PO POSAMEZNIH ELEMENTIH GOSPODARSTVA

Preglednica 72: Gospodarstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	Premajhno sodelovanje lokalne skupnosti z Obrtno (OZ) in Gospodarsko zbornico (GZ)	Vključiti zbornici v pripravo občinskih razvojnih programov in projektov, dvigniti prepoznavnost lokalnega gospodarstva	- sodelovanje zbornic pri pripravi občinskih programov in predpisov (sprotno obveščanje s strani MOV) - zasledovanje potreb in koristi članov - EU projekt City Impulses – mestni marketing	MOV, gospodarska in obrtna zbornica

2.	prevladovanje premogovništva, elektroenergetike in predelovalne industrije	spodbujanje rasti malega gospodarstva	- programi za razvoj malega gospod. - delovanje podjetniškega inkubatorja - omogočiti (prostorsko) razvoj malega gospod.	MOV Območna obrtna zbornica Velenje Sa-Ša gospodarska zbornica ostali partnerji
3.	premalo učinkovita raba energije	Šaleška dolina kot energetska pasivna regija	- izobraževanje, promocija - toplotna izolacija zgradb - vgradnja sončnih kolektorjev in fotovoltaičnih elektrarn na zgradbe - EU projekt M2RES (energetska izraba degradiranih območij) - Nadaljnja gradnja nizkoenergijskih oz pasivnih zgradb; - izkoriščanje obnovljivih virov energije za oskrbo s toploto na področjih, kjer ni tehnično in ekonomsko smiselno priklop na daljinsko ogrevanje	Podjetja KSENA, MOV

Preglednica 73: Malo gospodarstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	počasen razvoj malega gospodarstva	hitrejši razvoj malega gospodarstva	- omogočiti razpoložljive lokacije za razvoj malega gospod. - subvencioniranje in kreditiranje novih malih podjetij - oprostitev oz. nižja nadomestila za stavbno zemljišče	MOV, banke
2.	Zmanjšano število delovnih mest	povečati št. delovnih mest	pomagati obstoječim podjetnikom (enako kot zgornja točka)	MOV

Preglednica 74: Kmetijstvo

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	kmečki turizem	povečanje št. kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom (dop. dejavnost mešanih kmečkih gospodinjstev oz. manjših kmetij)	- spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti - spodbujanje prodaje izdelkov na kmetijah	MKGP AKTRP MOV
2.	omejena finančna sredstva	1 % proračunskih sredstev za kmetijstvo	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV
3.	ekol. kmetovanje in kmečka tržnica	več ecol. kmetij	- program razvoja kmetijske dejavnosti v občini: podpirati integrirano varstvo rastl. in ekološko kmetijstvo - usmerjanje višje ležečih kmetij v ekološko pridelavo - kmečka tržnica	MKGP SA-ŠA ORA MOV
4.	vključevanje v programe EU	aktivnejše vključevanje kmet. v programe EU	program razvoja kmetijske dejavnosti v občini	MOV
5.	delovanje kmečke tržnice	urejena mestna tržnica	nov koncept mestne tržnice	MOV

Preglednica 75: Zaposlitvena struktura

ZP	možnosti/ problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	javna dela	znižati stopnjo brezposelnih	• ohranitev javnih del oz. uvedba podobnih možnosti izvajanja družb. dejavnosti	Zavod RS za zaposlovanje
2.	pomanjkanje novih delovnih mest	• ustvarjanje novih delovnih mest • iskanje alternativnih programov zaposlitve	• povezati Center za informiranje in poklicno svetovanje, svetovalna središča in druge info točke • dodatne stimulacije za ustvarjanje novih delovnih mest (glej malo gospod.) • spodbujanje prestrukturiranja podjetij	Delodajalci, Zavod RS za zaposlovanje

Preglednica 76: Izobrazbena struktura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	izobraževanje ob delu	permanentno izobraževanje zaposlenih	• ozaveščanje delodajalcev za dodatno izobraževanje kadrov	Zavod RS za zaposlovanje Ljudska univerza Velenje
2.	uskladitev načrtov gospodarstva in družb. dejavnosti z izobraž. institucijami	uskladitev ponudbe in povpraševanja po kadrih	• poglobiti sodelovanje med šolstvom in delodajalci • razvoj novih programov visokošolskega izobraževanja • vzpodbujanje izobraževanja za deficitarne poklice s štipendiranjem	Podjetja, ŠCV, druge izobr. ustanove
2.	veliko št. delavcev brez OŠ izobrazbe	zmanjšati delež prebivalcev z nedokončano OŠ	• obveščanje delodajalcev in občanov o možnosti brezplačnega šolanja	Ljudska univerza, MOV

Preglednica 77: Urejanje prostora

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	nedokončana ureditev okolice jezer	urejena okolica jezer	v občinski prostorski plan vključiti so-naravno načrtovano rabo pojezerskega območja (upoštevati povpraševanje potencialnih uporabnikov površin, ohranjanje naravne in kult. pokrajine..)	MOV, ARSO, PV
2.	nepopolno infrastrukturno omrežje izven občinskega središča	urejena infrastruktura na podeželju	• izvedba potrebnih ukrepov • pridobiti dodatna sredstva za urejanje infrastrukture na podeželju	MOV, KP Velenje
3.	pomanjkanje urejenih vrtičkarskih območij	• dokončati ureditev obstoječih vrtičkarskih območij • zagotovitev novih	• urediti zemljišča za najem • vzpostaviti nadzor • zgraditi skupne večnamenske objekte in infrastrukturo	MOV

4.	stavbna zemljišča za individualno in poslovno gradnjo	- opremljanje zemljišč za gradnjo - pridobivanje novih stavbnih zemljišč	- priprava občinskega prostorskega načrta - zgraditi osnovno infrastrukturo - ohraniti obstoječa stavbna zemljišča izven ureditvenih območij naselij - povečati površine za stanovanjsko gradnjo	MOV, lastniki zemljišč
5.	premalo vsebin v določenih delih naselij	dvigniti kakovost bivanja v naseljih in njihovih delih	- prenova odprtega prostora na Gorici v okviru EU projekta Re New Town - dodajanje novih vsebin v mestnih in primestnih naseljih	MOV, krajevne skupnosti ...
6.	prenova mestnega središča	- oživitev mestnega središča - nove dejavnosti - prenova infrastrukture	- izdelava koncepta prenove - povezava z reko Pako - izvedba prenove	MOV občani

Preglednica 78: Promet

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	lokalni potniški prevoz (JPP)	- povečati uporabo javnih prevoznih sredstev - z javno mnenjsko anketo ugotoviti potrebe po krožni poti JPP, ki bi zamenjala osebni avtomobilski promet	- izgradnja parkirnih hiš v centralnih predelih mesta Velenje - iskati nove vire financiranja	MOV
2.	neurejene kolesarske povezave	povezati odseke kolesarskih povezav	izgradnja manjkajočih kolesarskih povezav in pešpoti na celotnem območju občine	MOV
3.	parkirni prostori	- odpraviti pomanjkanje parkirnih mest v centru mesta - ne graditi na račun zelenic; racionalna je le gradnja garažnih hiš v nadstropjih	- odpreti zaprta parkirišča izven delovnega časa podjetij - preprečiti parkiranje na pločnikih - zgraditi dodatna (pokrita) parkirišča in prostore za enosledna vozila - nadaljevati gradnjo večetažne garažne hiše - nakup okolju prijaznih (hibridna ali električna) vozil za potrebe MO Velenje	MOV
4.	prekomeren promet v mestu	umiritev prometa v mestu		
5.	nadzor v centru	odstraniti motoriste iz con za pešce		
6.	obnova cest	ustrezno stanje prometnih površin	sprotna obnova vozišč	DRSC, MOV
7.	ureditev prometa izven mesta	urejen promet izven mesta	- redno vzdrževanje in prenova cest na podeželju - zagotoviti starejšim in invalidom primeren promet do Topolšice, pokopališča	MOV, koncesionar

8.	razvoj občinskega cestnega omrežja	učinkovito občinsko cestno omrežje	• obnova in izgradnja cestnega omrežja, ki bo zmoglo zagotavljati nemoten pretok prometa, • izboljšati zahodno prometno povezavo med južnim in severnim delom mesta, • ureditev parkirišč za tovorna vozila ob mestnih vpadnicah, • izboljšava semaforkega omrežja in delovanja sistema, • posodobitev obstoječe prometne študije	MOV, koncesionar
9.	hitra cesta	• zmanjšati tranzit skozi mesto • povezati Velenje z drugimi regijskimi središči in AC križem	• umestitev, izgradnja	DARS

Preglednica 79: Komunalna infrastruktura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	ceste	redno vzdrževanje in prenova cest v mestu	• kvalitetno izvajati vzdrževanje cest, vključno z zimskim vzdrževanjem	Koncesionar DRSC
2.	dotrajana komunalna infrastruktura	sanacija komunalne infrastrukture	• sanacija v starih stanovanjskih stavbah (voda, toplovod) • rekonstrukcija pokopališča Podkraj • ureditev spominskega parka na bivšem pokopališču Šmartno • širitev omrežja daljinskega hlajenja	MOV, KP Velenje

Preglednica 80: Komunikacije

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	premalo razvito (oddaljeni deli MOV) in neizkoriščeno telekomunikacijsko omrežje	več e-točk	• uresničevati zastavljeni program »Velenje – E mesto«	MOV

Preglednica 81: Turizem in rekreacija

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	obnovitev, širitev, dopolnjevanje in vzdrževanje rekreacijskih objektov in površin	• ureditev teh objektov in poti • približati rekreacijske površine uporabnikom (namestitve v bližini bivalnega okolja)	• pregled stanja in načrt za obnovo tur. rekreacijskih objektov in površin ter izvedba	MOV TIC Velenje Ponudniki
2.	izraba kulturne in nar. dediščine	• vzpostaviti tur. in rekreativno zanimivo infrastrukturo	• program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kult. in naravne dediščine	MOV Ponudniki

		aktivno vključiti naravno in kult. dediščino v življenje občanov	- oblikovati skupne turistične produkte Šaleške doline - razvijati tematski turizem (premogovništvo, kmetijstvo, arhitektura, zgodovina, tehnična dediščina, ekologija, umetnost) - imeti domače gostilne s slovensko hrano	
3.	potencial jezer	večji izkoristek vodnih površin	- sonaravno/trajnostno usklajen načrt rabe (ob)jezerskih površin - uvrstitev Velenjskega jezera na seznam kopalnih voda (kopalno območje)	MOV ponudniki
4.	finančna sredstva za razvoj turizma	pridobiti več sredstev iz EU za razvoj turizma in rekreacije	Kandidiranje	ponudniki
5	mladinski turizem	povečanje nočitev v sklopu mladinskega turizma	povečanje prepoznavnosti Velenja kot mladinske turistične destinacije v nacionalnem in mednarodnem okolju	TIC, MC Velenje, MSV, ŠŠK
6	Velenja ni v tujih turističnih vodnikih	uvrstitev	oblikovanje turističnih produktov in destinacije agresivnejše trženje.	TIC, MC Velenje, MSV, ŠŠK

4.3 PRIKAZ PO POSAMEZNIH ELEMENTIH SOCIALE

Preglednica 82: Skrb za občane

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	skrb za starejše občane	- zagotoviti brezplačno pomoč in varnost starejši populaciji - dvigniti kakovost življenja	- usposabljanje in podpora prostovoljnimi dejavnostmi (Hospic, Sonček) - neoviran dostop starejšim invalidom - v razvojne projekte vključevati tudi starejše (še aktivne) strokovnjake - odprtje centra za starejše (razvedrilo, druženje, povezovanje, socialno vključevanje, dodatna pomoč pri skrbi zase)	Dom za varstvo odraslih Velenje Center za socialno delo Hospic Karitas ŠCV ZD Velenje
2.	pomanjkanje (nadstandardnih) kapacitet za oskrbo starejših občanov	udobno in kvalitetno življenje starostnikov	- popraviti normative in uvajati manjše domove - varovana stanovanja - dati možnost zasebnikom (koncesionarjem) - izgradnja nadstandardnih kapacitet za oskrbo starejših	Javni zavod Dom za varstvo odraslih, MOV, ZPIZ
3.	skrb za mlajše občane	zagotoviti več stanovanj in prostorov za preživljanje prostega časa mladih (glasba, ples, ustvarjalne dejavnosti)	- več stanovanj pod ugodnimi pogoji za mlade družine – nova neprofitna stanovanja na Gorici - urejanje in vzdrževanje otroških igrišč	MOV
4.	skrb za socialno šibke	Izboljšati kvaliteto življenja	- odbor za pomoč občanom in občankam MOV - brezplačno razdeljevanje hrane	MOV

5.	skrb za družine		aktivnejšo delo soc. služb pri ugotavljanju in reševanju problemov, tudi na šolah	MOV
6.	spodbujanje dodatnih dejavnosti na kmetijah	omogočiti kmetom dovolj kvalitetno življenje na kmetiji in obdržati mlade ljudi na kmetiji	spodbuda in podpora perspektivnim kmetijam (s pripravljenim programom)	MOV
7.	domovi za ljudi z motnjami v duševnem zdravju, zavetišče, materinski dom	omogočiti ljudem v konkretnih stiskah in situacijah izbiro najustreznejše rešitve	nadaljnja podpora dejavnostim za občane s posebnimi potrebami	MOV
8.	vedno več delavcev iz tujine	izboljšati socialni položaj tujih delavcev	- nuditi jim ustrezne bivalne pogoje in preživljanje prostega časa - ambasada medkulturnega dialoga	Delodajalci, MOV
9.	univerza za III. življenjsko obdobje	univerza za III. življenjsko obdobje bolj javno prepoznavna	nadaljnja podpora dejavnim univerze za III. življenjske obdobje	Društvo Univerza za III. življenjske obdobje Velenje

Preglednica 83: Vzgoja

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	cene vrtcev	finančna dostopnost vrtcev	- olajšati življenje samohranilkam, mladim družinam - izračun plačila vrtca za dejansko prisotnost otroka v mesecu - usklajevanje delovnih časov vrtcev in šol z delovnim časom v industriji, gospodarstvu - podeljevanje koncesij za zasebno varstvo	MOV Vrtec Velenje
2.	medgeneracijska solidarnost (solidarnost za sočloveka)	- krepitev medgeneracijske solidarnosti - integracija več vzgojnih dejavnikov	- spodbujati prostovoljno delo - večji poudarek vzgojnim komponentam pri izobraževalnih procesih	MOV Vrtec Velenje, Osnovne šole

Preglednica 84: Migracije

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	beg možganov	ponuditi delovna mesta za šolane kadre	pripraviti program izobraževanja in zaposlovanja ter ga prilagoditi potrebam družbenih in gospodarskih subjektov v občini	Zavod RS za zaposlovanje ŠCV

Preglednica 85: Narodnost

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	skrb za slovenski jezik v javni rabi	spoštovanje slovenskega jezika	• vključevanje vsebin za spoštovanje (gojenje) materinega jezika in hkrati upoštevanje drugačnosti in strpnosti pri vzgoji in izobraževanju ter v vseh ostalih dejavnostih družbenega življenja	ŠCV Karitas posamezna društva
2.	upoštevati in spoštovati različnost narodov	sprejemanje drugih narodov		
3.	enakopravnost državljanov	dosledno spoštovanje zakonov		

Preglednica 86: Zdravstvo

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	pojavi se različne vrste odvisnosti (alkohol, droge, ipd.)	• preprečevanje odvisnosti (preventiva in kurativa) • strokovna pomoč odvisnikom in njihovim družinam	• sprememba zakonodaje, ki bi dodelila občinam več sredstev za izvedbo programov za preventivo (vzgojni, izobraževalni, zdravstveni programi)	LAS Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog, Ministrstvo za zdravje
		• podpirati preventivne dejavnosti	• več preventivnih programov in strokovne pomoči, posebno mladi populaciji • nadzor kakovosti hrane glede vsebnosti škodljivih snovi, npr. v sadju, zelenjavi	
2.	zdravstvena vzgoja za zdravo življenje	čimbolj zdrave populacije in zdrav način življenja: gibanje, uravnotežena prehrana, odpravljanje stresa, dovolj počitka, pozitiven odnos do zdravja	• programi za predavanja v vrtcih, šolah, podjetjih, krajevnih skupnostih • ozaveščanje občanov • EU projekti	Zdravstveni dom Velenje – Referat za zdrav. vzgojo MOV
3.	širitev zdravstvene infrastrukture	• zagotoviti ustrezne kadrovske in prostorske kapacitete	ZD Velenje: • zaposliti dodatne zdravnike • dokončanje zgornjega nadstropja prizidka (1500 m²), • povečati prostore fizioterapije • toplotna sanacija stavb, • ustanovitev diagnostičnega centra za najpogostejše bolezni (srce, ožilje, prebavila) Bolnica Topolšica: • celovita obnova objektov in zunanja ureditev	Zdravstveni dom Velenje Bolnica Topolšica

Preglednica 87: Mladina

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi	izvajalec
1.	mladinsko delo	povečati prepoznavnost mladinskega dela	redno izvajanje in dopolnjevanje sprejetega lokalnega programa delovanja na področju mladih v MOV v obdobju 2010-2015	MC Velenje, MSV,
2.	mreženje mladinskih organizacij	delovanje Mladinskega sveta Velenje	- programsko povezovanje mladinskih organizacij - spodbujanje mreženja mladinskih organizacij	MOV, MC Velenje, MSV, ŠŠK
3.	medkulturno povezovanje	spodbujanje medkulturnega dialoga med občani MOV v okviru društvene dejavnosti Evropsko prostovoljno službo (EVS)	- ambasada medkulturnega dialoga - mednarodne aktivnosti Povečevanje interesa za Povečanje in spodbujanje večdnevni mednarodnih izmenjav - več prihajajočih in odhajajočih udeležencev v programih EVS	MOV, MC Velenje, PD kažipot, MSV, ŠŠK
4.	prostovoljno delo	večanje prepoznavnosti prostovoljstva	spodbujanje prostovoljstva na vseh področjih, prvenstveno pri mladih	MOV, MC Velenje,
5.	mladinska kultura	izvajanje in spodbujanje alternativnih (mladinskih) kultur	- izvedba 3 mladinskih festivalov v Velenju - spodbujanje nekomercialnih oblik kulturnega dela med mladini	MC Velenje, MSV, ŠŠK

Preglednica 88: Kultura

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	kulturna krajina	prepoznavna (promovirana) in urejena kulturna krajina	- program in strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine - EU projekt CLEAR - EU projekt Atrium – arhitekturna dediščina socializma	MOV
2.	kulturni dogodki	ohranjanje in razvoj kulturnih dogodkov	- vključevanje v evropske kulturne dogodke (gostovanja, izmenjave) - povezovanje kult. dogodkov s turizmom (jadranje, kulinarika, kulturni spomeniki) - izvajanje programa evropske prestolnice kulture v 2012 - promoviranje slovenske kulture - razvoj lastne umetniške produkcije	MOV Muzej Velenje Knjižnica Velenje društva

3.	premalo ljubiteljske kulture; stojnice	• ohranitev običajev • nadzorovan izbor stojnic, ki tematsko ustrezajo posameznim prireditvam	• različne prireditve trški dnevi, prireditve v muzejih, na gradu ...	
----	--	--	---	--

Preglednica 89: Naravna in kulturna dediščina

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
2.	zagotovitev sredstev za obnovo kulturne in nar. dediščine	ohraniti kulturno in nar. dediščino in jo približati obiskovalcem	• program za strokovne podlage za sonaravno uporabo kulturne in naravne dediščine • sanacija kult. dediščine stara elektrarna, Beli dvor, Turn • oživljanje starega mestnega jedra in prenova mestnega središča	ZRSVN zvks MOV

Preglednica 90: Šport

ZP	možnosti/problemi	cilji	predlagani ukrepi, raziskave	izvajalec
1.	rekreacijsko območje ob Velenjskem jezeru	povezava rekreacije, športa in turizma	• program/strategija razvoja športne dejavnosti v občini, usklajena z nacionalnim programom športa v RS (NPS) • služba za upravljanje in vzdrževanje športnih objektov ter površin v MOV • sprejem meril in kriterijev za so-financiranje programov športa v občini	MOV, Javni zavod Rdeča dvorana, Športna zveza Velenje, Smučarsko skakalni klub, športna društva
2.	ni koncepta razvoja športa	povečati odstotek športno aktivnih prebivalcev	• brezplačna uporaba obstoječih športnih kapacitet • odprta športna in otroška igrišča (z nadzorom) • spodbujanje množičnih športno-rekreat. prireditev	MOV, Javni zavod Rdeča dvorana, Športna zveza Velenje,
3.	kopališče	letno kopališče	• urediti kopališče ob Velenjskem jezeru • sanacija območja bivšega letnega bazena (skate park, košarkarsko igrišče).	MOV
4.	popularizacija športa med mladimi	namenska poraba sredstev	• športna vzgoja vseh generacij • prireditve, akcije	MOV, Športna zveza Velenje,

5. SKLEP

Osem let po sprejemu Lokalne agende 21 za MOV ugotavljamo, da je napredek prisoten praktično na vseh področjih, ki jih ta program pokriva. V okviru tega poročila so zastavljeni cilji in ukrepi za obdobje 2012-2016.

Dejavnosti na področju okolja bodo osredotočene predvsem na izboljševanje vodnih teles (posodabljanje in dograjevanje vodovodnega ter kanalizacijskega omrežja in ekoremediacijski ukrepi v velenjskem pojezerju), zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja in raziskav na področju hrupa. Izgradnja bloka 6 TEŠ za Šaleško dolino pomeni nadaljevanje dosedanje uspešne okoljske sanacije.

Izboljšati (že sedaj dobro) sodelovanje med gospodarsko in obrtno zbornico, gospodarskimi družbami, samostojnimi podjetniki, zavodom za zaposlovanje in MOV je poglobljena usmeritev na področju gospodarstva. Povečevanje energetske učinkovitosti je cilj gospodarskih dejavnosti, javne uprave šolstva in javnosti. Pri infrastrukturnih projektih pa so glavne usmeritve še izboljšati prometno pretočnost in varnost, zagotavljanje novih parkirišč in širjenje omrežja daljinskega hlajenja.

Na področju družbenih dejavnosti bodo prioritetni projekti posodobitev mestnega središča, izgradnja centra za starejše, zagotovitev dodatnih neprofitnih stanovanj, dokončanje zgradbe Gaudeamus v okviru Šolskega centra Velenje, zaposlitev dodatnih zdravnikov in finalizacija prizidka zdravstvenega doma.

Lokalna agenda ni zgolj program občinske uprave, saj je dosti širše zastavljen. Cilje za LA 21 namreč definira širok krog ljudi iz organizacij, podjetij in društev. Na ta način občinska uprava dobi boljši vpogled na razvojno problematiko in lahko pripravlja bolj prilagojene ukrepe.